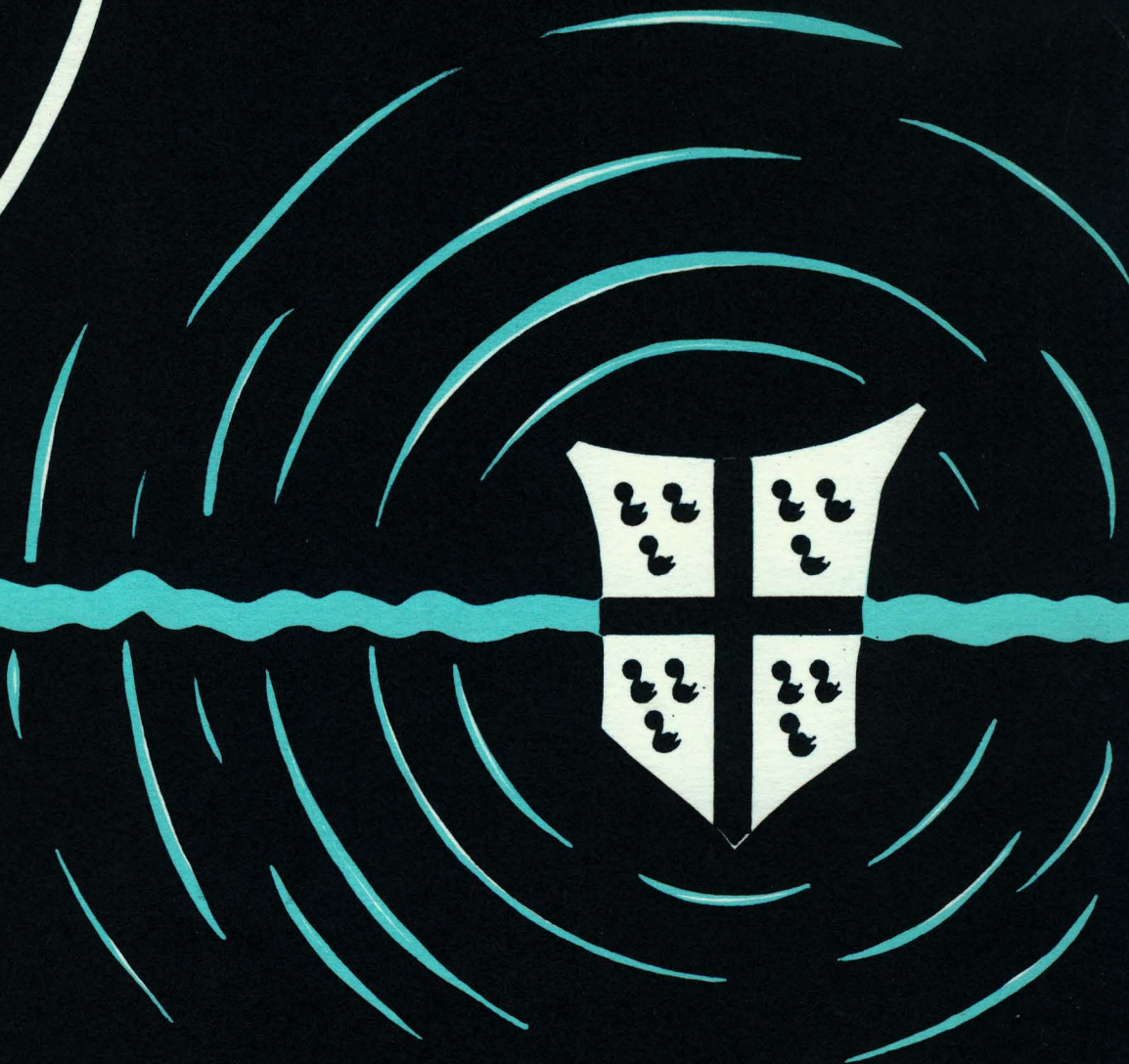

HEMKUNDIGE PERIODIEK VOOR IZEGEM EN OMLIGGENDE

Ten Mandere

HEMKUNDIGE PERIODIEK VOOR IZEGEM EN OMLIGGENDE

HEMKUNDIGE PERIODIEK VOOR IZEGEM EN OMLIGGENDE

INHOUD

1	INHOUDSTAFEL		47
2	VIJFTIG JAAR GELEDEN, ONTHULLING VAN HET MONUMENT VOOR DE GESNEUVELDEN	<i>A. Vandromme</i>	49
3	ILLUSTRATIE : HET MONUMENT EN HET VOETSTUK		51
4	ILLUSTRATIE : HET MONUMENT EN HET SIERPARK		52
5	ILLUSTRATIE : BEELDEN VAN DE FEESTVIERING OP 20-6-1920		61
6	ILLUSTRATIE : DE HEER FRANÇOIS BRAL		62
7	ONZE BURGEMEESTERS : DE HEER FRANÇOIS BRAL	<i>A. Demeurisse</i>	64
8	DE IZEGEMSE REUZEN	<i>A. Vandromme</i>	67
9	ILLUSTRATIE : DE IZEGEMSE REUZEN		71
10	ILLUSTRATIE : ODIEL DEFRAYE		72
11	FIGUREN VAN BIJ ONS : RENNER ODIEL DEFRAYE	<i>A. Mistiaen</i>	74
12	VRAAG EN ANTWOORD	<i>A. Vandromme</i>	81
13	ACTUEELTJES Nr. 20	<i>A. Vandromme</i>	84
14	IZEGEMSE GILDEN EN GILDEHOVEN IN 1845	<i>R. Verholle</i>	90
15	ILLUSTRATIE : ACTUEELTJES IN BEELD		91/92
16	SNIPPERLINGEN 2	<i>A. V.</i>	93

VIJFTIG JAAR GELEDEN

ONTHULLING VAN HET MONUMENT VOOR DE GESNEUVELDEN.

Een halve eeuw geleden, op zondag 20 juni 1920, vertoefde Izegem in een ware feestroes. De oorlogsgebeurtenissen schenen reeds ver en hoewel velen alles hard en "aan den lijve" hadden ondervonden, toch waren ze de gruwel ervan een weinig vergeten. Nu zou iedereen meevieren, meejuichen, meefeesten. Die dag stonden er drie grote punten op de dagorde. Ten eerste een plechtige overhandiging van de VLAG van de Oudstrijders. Vervolgens de onthulling van het GEDENKTEKEN voor de Izegemse gesneuvelden. Dit laatste was mogelijk geworden door het openen van een openbare inschrijving en met de bijzondere medewerking van het stadsbestuur. Op deze manier zou aan de 71 Izegemse helden een blijvende hulde gegeven worden en het beeld zou een uiting zijn en blijven van vaderlandsliefde en dankbaarheid. Tevens was er een prachtige FEESTSTOET in mekaar gezet door de feestcommissie en door de leden van de plaatselijke oudstrijdersbond.

DE VERRE VOORBEREIDING :

Daar er op 20 juni 1920 een machtig feest gepland was, moesten de drie grootste punten van deze dagorde ook met nodige zorg worden voorbereid :

1. de vlag
2. de stoet
3. het standbeeld.

In de gemeenteraadszitting van 30.9.1919 (1) kwamen volgende punten op de dagorde : "Herinneringsfeesten, oprichten van een gedenkmaal, planten van een vrij(heids)boom".

De feestcommissie die daarvoor werd aangesteld bestond uit volgende personen:

- Heer François Bral, d.d. burgemeester van de stad Izegem
- Heer Emiel Vanden Bogaerde, schatbewaarder van de feestcommissie
- Dr Eugène Verhamme
- Heer Jules Grillet, onderwijzer aan het Sint-Jozefsgesticht
- Heer Georges VanWtberghe, linnenfabrikant, ondervoorzitter van de feestcommissie
- Heer Joseph Strobbe, voorzitter van de oudstrijdersbond
- Heer Jules Vandommele, ondervoorzitter van de oudstrijdersbond
- Heer Jules Vercoutere, bouwkundige (2)
- Heer Gerard Behaeghe, schrijver.

De VLAG was de kleinste moeilijkheid.

Deze werd bij een vlaggemaker besteld en de datum precies opgegeven en daarmee was de eerste moeilijkheid overbrugd.

De STOET werd verzorgd door de verschillende groeperingen van stad en het bijzonder historisch deel, dat de hoofdattractie van de stoet zou uitmaken, werd door de oudstrijdersafdeling van Izegem tot stand gebracht.

Het STANDBEELD vroeg meer zorg.

Een eerste vraag was : de plaats waar het monument zou geplaatst worden. Heel gauw werd de Korenmarkt als geschikte plaats aangeduid.

Reeds lang waren schikkingen genomen en had de feestcommissie verbintenissen aangegaan met J. Vercoutere van Izegem en met A. Van Peteghem van Brussel.

De heer Jules Vercoutere zou instaan voor 't architectonisch gedeelte van dit monument. Er werd een trap voorzien met een balustrade.

Op de bordes kwam dan een versierde sokkel, waarin de namen van de helden zouden gebeiteld staan. Bovenop zou een engel een gewonde soldaat nog even in het vallen opvangen.

Dit geheel zou met lantaarnen worden verlicht.

Achter het standbeeld, dat een cirkelvormig grondplan vertoonde, zou een park worden aangebracht van ongeveer 30 m op de totale breedte van 't voetstuk van het monument.

Er waren twee mogelijkheden :

1. Het gedenkteken kon geplaatst worden midden het park, vlak voor de ingang deur en kijkend naar 't stadhuis of naar de Grote Markt;
2. Ofwel werd het helemaal aan het noordeinde van dit park geplaatst en keek het dan het noorden in, de aankomende reizigers tegen die van het oud (landelijk) stationnetje zouden komen.

Uit een brief van 20.1.1920 (3) van 't bestuur van de Oudstrijders aan de Gemeenteraad blijkt, dat het gedenkteken eerst midden het park zou geplaatst worden. Het bestuur drukt er zijn spijt over uit dat de ligging gewijzigd werd naar het einde van het park en met de rug naar de stad gekeerd. Verder lezen we dat het bestuur als reden aanhaalt dat het beeld in de allereerste plaats moet spreken tot de bevolking (en niet tot de reizigers die uit 't station komen).

De brief eindigt met de hoop het eerste plan verwezenlijkt te zien.

Er worden in de andere verslagen van de gemeenteraad (4) geen nadere gegevens gevonden maar 't standbeeld kwam toch aan de noordkant van het sierpark met het gelaat naar 't noorden gekeerd tegen de wil van de oudstrijdersbond in.

De gemeenteraad van 30.12.1919 (5) keurde de overeenkomst goed tussen feestcommissie en de heer Van Peteghem Adolf, beeldhouwer, wonende te Brussel, voor het maken van een "gedenkmaal" voor 23.500 fr. - de kosten van het voetstuk niet inbegrepen.

Het standbeeld dat
het monument zou bekronen.

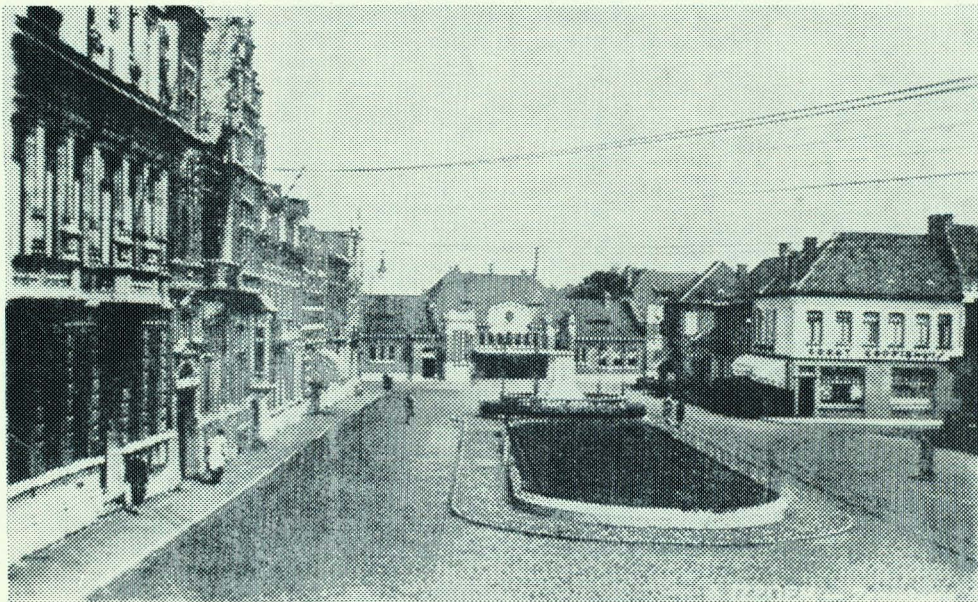

Het voetstuk met de vlag
en de aankijkende leeuw.

◀ Op het plaatje lezen we:
J. VERCOUTERE
Architect
AD. VANPETEGHEM
Statuaire

Het gedenkteken van de gesneuvelde Izegemse soldaten uit de oorlog 1914-18 in zijn oorspronkelijke staat.

Zicht op het park zoals het meer dan een kwarteeuw de Korenmarkt sierde.

De heer Adolf Van Peteghem zou zorgen voor 't versierde voetstuk waarop een vlag en een aankijkende leeuw zouden prijken en verder voor de volledige uitvoering van het standbeeld zelf.

De heer Medard Bral, broer van de burgemeester, was een bekwaam kunstschilder en tekenaar. Hij zette zich aan 't werk. Emma Rigole (+ Izegem, 21.2.1970 als weduwe van August Verfaillie) (6) werd door de Izegemse kunstschilder uitgekozen als model voor de engelfiguur. Naar die tekeningen werd het beeld door de kunstenaar-beeldhouwer in Brussel gecreëerd en in brons vereeuwigd.

20 JUNI 1920

IN DE VOORMIDDAG

Om 10.30 uur werd een plechtige hoogmis gecelebreerd op de Grote Markt. Aan de noordkant, tegen het huis naast de gendarmerie, stond het altaar opgesteld. Het was helemaal opgetooid met groen en nationale vlaggetjes. Ook vele huizen waren bevlagd en versierd en de Grote Markt, hoe groot ook, zag werkelijk zwart van 't volk. Men kon op de koppen lopen.

Een militair muziek zorgde voor de sfeervolle omlijsting onder leiding van de heer Moreau. Gedurende deze Eucharistieviering werd het vaandel van de Oudstrijders gewijd. Het gelegenheidssermoen werd gehouden door de E. H. Jozef Neiryck, krijgsaalmoezenier (7). In zijn rede schetste hij de verdiensten van ons leger en de dankbaarheid van ons volk (8). Na de mis werd het vaandel overhandigd aan de heer Joseph Strobbe, voorzitter van de Oudstrijdersbond. Daarna volgde een aanspraak door majoor Simon van het 23ste Linierement, afgevaardigde van het Ministerie van Landsverdediging. Deze aanspraak werd in het Frans gevoerd.

In "De Iseghemnaar" van 26.6.1920 lezen we daarover het volgende : "Had de Minister van oorlog geen officier kunnen aanveerden die Vlaamsch kon spreken aan 't Vlaamsche volk? Zulke feiten zijn toch betreurenswaardig en vlakweg hatelijk".

Wel zorgde luitenant Debreyne voor een vlotte vertaling, maar de sfeer was gebroken. Om 11.30 uur ging een provinciaal kongres door voor de Oudstrijdersbonden van West-Vlaanderen.

Om 12 uur gaf het militair muziek van 't 23ste Linie een middagconcert op de kiosk op de Grote Markt.

IN DE NAMIDDAG

Rond 14.30 uur was er reeds een drukte van belang in de Roeselaarsestraat. Vooral tussen "'t Klein Kasteelken" en "De Abele" heerste een feestelijke stemming. Overal zag men vrolijke gezichten, klederdrachten uit alle mogelijke perioden van onze vaderlandse geschiedenis, muzikanten met instrumenten, bewonderaars en nieuwsgierigen. Allen waren zij op dit klein stukje Izegem samengekomen om een unieke feeststoet mogelijk te maken of te bewonderen.

Veel nieuwsgierige kijkers waren aan beide kanten van de te volgen weg samengedrongen om die stoet te kunnen zien. Vooral het deel dat onder de titel "Het Belgisch leger door de tijden heen" in 't feestprogramma genoteerd stond, wekte een algemene nieuwsgierigheid op. Er zouden twee haltes gehouden worden. Eerst op de Korenmarkt voor de onthulling van het nieuw standbeeld. Daarop zou een aanspraak volgen van de heer burgemeester en daarna van de heer Joseph Strobbe. Een tweede halte was voorzien op de Melkmarkt bij de Vrijheidsboom waar een aanspraak voorzien was van de heer Dr. Eugène Verhamme. Eens terug op de Grote Markt, zou de stoet besluiten met een defilé voor de overheden.

DE STOET ZELF (9)

De feestcommissie had een stoet samengesteld met 71 groepen. Gans de Roeselaarsestraat vanaf 't kerkhof, over de Montalu (10) tot aan den Abele, alsook de zijstraten waren overbevolkt. Een echte drukke doening. De feeststoet werd daar gevormd. Rond 15 uur zette deze stoet zich in beweging (11).

- * 1. Rijkswacht (12)
- * 2. De Boerengilde "St. Elooi"
- * 3. 't Muziek van de Stadsfanfaren
- * 4. De Koninklijke Gilde van de Bosseniers
- * 5. Toneelmaatschappij "De Lustige Vrienden"

Deze groep verbeeldde de verheerlijking van de kunsten.

't Werd een kleurrijke weergave van de bloei van de kunsten en 't ontstaan van de Rederijkerskamers in de XVIe en XVIIe eeuw. Ze toonden een toneelprijskamp van de VIOLIEREN van Antwerpen in 1561. Deze groep bestond uit :

- Knapen met fakkels
- Musketiërs van de erewacht van Keizer Karel
- Daarna volgden de blazoendragers met de diverse blazoenen van de deelnemende maatschappijen, zijnde :
 - . De groeiende boom van Mechelen
 - . De Pioen van Lier
 - . Maria Cransken van Brussel
 - . Wt jonsten verzaemt van Antwerpen
 - . De lelie-reyne blomme van Diest
- Dan volgde de prins van het gild te paard
- daarna vaandeldragers van de kamer der Violieren
- een trommelslager en een fluitspeler
- De groep Violieren van Antwerpen werd verdeeld door een groep zangers

- Dan volgden de kunstenaars uit dit tijdperk :
P.P. Rubens - Jacob Jordaens - David Teniers - Antoon Van Dyck
Gaspard de Crayer - Frans Snijders
- Albrecht en Isabella in hoogsteigen persoon in gezelschap van
't aartshertogelijk gevolg.

- *6. Maatschappij "De Broederliefde"
- *7. De Boomteeltkring
- *8. Maatschappij "De Verenigde Eigenaars"
- *9. Onderlinge Bijstand : De Verenigde Werklieden
- *10. De zangvereniging : De Mandelkoor (13)
- *11. De Katholieke Werkliedenbond
- *12. De Koninklijke Harmonie der Kongregatie
- *13. De Aprilvissers
- *14. De Vinkeniers
- *15. De wielrijdersbond met hun versierde fietsen.
Hier werd bijzonder een "tweedekker" opgemerkt.
- *16. De Prinselijke Gilde van St. Sebastiaan (14)
- 17. De Socialistische Vereniging
- *18. De Middenstandsbond
- *19. De Footballclub (15)
- 20. De Bakkersbond
- *21. De schoolkinderen die volgens "De Iseghemnaar" van 26.6.20 een
zeer graag geziene groep was. Ze waren reeds gekostumeerd zoals
ze 's avonds om 17 uur zouden optreden op de Grote Markt.
- 22. De Bazenbond van de bouwnijverheid
- *23. De duivenmaatschappij "Elk het zijne"
- 24. De Peter Benoitkring
- *25. Le Bleuët : De liberale jonge wachters
en de Gretrykring - toneelkring van Izegem
- *26. De oud-soldaten "Leopoldisten" die nog gediend hadden onder Leopold II
(tot 1909)
- *27. De gewezen soldaten "De ware Vaderlanders"
- 28. Het muziek van Emelgem
- 29. -Oudstrijders van Emelgem - Ardoorie - Roeselare - Heestert -
- 35. Boezinge - Menen - Ruddervoorde
- 36. St. -Ceciliafanfare van Rumbeke
- 37. -Oudstrijders van Rumbeke - Rollegem-kapelle - Hooglede - Oostende
- 43. Tielt - Reninge - Westrozebeke
- 44. Muziek van de Oudstrijders Torhout
- 45. -Oudstrijders van Torhout - Kortrijk - Gits - Bissegem - Ledegem
- 52. Klerken - Aarsele - Beerst
- 53. Muziek "Vrede en Eendracht" van Kachtem
- 54. -Oudstrijders van Ingelmunster - Koekelare - Aartrijke - Koolskamp
- 61. Bellegem - Oostrozebeke - Oostnieuwkerke - Pittem
- 62. Soldaten met verlof
- 63. Pro Patria : groeppersonen die, gedurende de oorlog, iets bijzonders
voor 't land gepresteerd hadden

64. HET BELGISCH LEGER DOOR DE EEUWEN HEEN.

Deze groep was in 12 tijdvakken ingedeeld en werd verwezenlijkt door de leden van de Oudstrijders Izegem.

De kostumes waren van het huis R. Maes van Tielt.

1. OORSPRONKELIJK TIJDVAK :
De eerste bewoners van België - Gallische opperhoofden en strijders vóór de Romeinse overheersing.
2. ROMEINS TIJDVAK :
Aquila (standaarddrager) Bucinatus en Romeinse soldaten van 't Gallische legioen.
3. FRANKISCH TIJDVAK :
De Franken onder de regering van Clovis in 't jaar 500.
Clovis en Clothildis te paard.
4. LEENROERIG TIJDVAK :
Wapenmannen en Belgische boogschutters ten tijde van de kruistochten (XIIe eeuw).
Godfried van Bouillon te paard.
5. GEMEENTETIJDVAK :
Vaandeldragers van de Vlaamse bannier in de XIIIe eeuw,
gevolgd door de Vlaamse edellieden.
Jan Breydel en Pieter de Coninck aan 't hoofd van de Brugse
beenhouwers en wollewevers
6. BOERGONDISCH TIJDVAK :
Boogschutters, hofjonkers, schildknappen en lijfwachten van Karel
de Stoute in 1472.
Karel de Stoute en Maria van Boergondië te paard.
7. OOSTENRIJK-BOERGONDISCH TIJDVAK :
Hellebaardiërs en wapenmannen van Keizer Karel V in 1540
Keizer Karel te paard.
8. SPAANS TIJDVAK :
Waalse regimenten in dienst van Spanje in 1572
Alféres, twee trommelslagers, bannierdragers, pikeniërs en
musketiërs van 't Belgisch Krijgsvolk
Philip en Margareta van Parma.
9. OOSTENRIJKS TIJDVAK :
Vaandeldragers en soldaten van het regiment van Prié van 1725
Maria Theresia te paard.
10. FRANS TIJDVAK :
De erewachten van Brussel en Antwerpen bij het bezoek van
Napoleon in 1805.
Napoleon te paard.
De compagnie van het Center en het muziek van het 112de
Belgisch Linierregiment in 1809.

11. HOLLANDS TIJDVAK :

De banner van Willem I, koning der Nederlanden 1814.
Soldaten van de Maréchaussée, Huzaren en Sapeurs in grote
tenue van het Belgisch Legioen van 1814.

12. BELGISCH TIJDVAK :

De Belgische vrijwilligers van 1830, Meester trommelslager,
trommelaars en soldaten van de Belgische burgerwachten in 1840.
Leopold I te paard.

65. Oudstrijders Izegem.

66. De verminkten in een tiental auto's.

67. Ouders, weduwen en wezen van de gesneuvelden.

68. Het militair muziek van 't 23ste Linie van Oostende.

69. Feestcommissie.

70. Openbare Ambtenaren en overheden.

71. 't Stedelijk Brandweerkorps.

'S AVONDS

Rond 17 uur had een bijzonder huldebetoon plaats op de beide markten.
Aan deze hulde namen 660 schoolkinderen deel. Dit nummer werd in
"De Iseghemnaar" van de volgende week heel sterk gewaardeerd.

Hier konden drie grote groepen onderscheiden worden :

1. De vlaggen van de Verbondenen : Italië - Amerika - Engeland -
Frankrijk - België.

Iedere vlag werd uitgebeeld als volgt :

Een gesloten groep van zes bij zes schoolkinderen vormden de vlag.

Een rij van twaalf kinderen vormde telkens de vlaggestok.

Boven op hun hoofden droegen alle kinderen een plat vierkanten
papieren hoofddeksel, van ongeveer 50 x 50 cm, dat zodoende de
kleuren van de nationale vlaggen (vooral van uit de hoogte gezien)
best kon suggereren.

Zo waren er voor België, een rij van 12 in 't bruin (?) twee rijen
in 't zwart, twee rijen in 't geel en twee rijen in 't rood.

2. De Izegemse nijverheden heropbloeiend (16) :

- Borstelfabricatie : zagen - boren - trekken

- Schoennijverheid : naaien - kloppen

- Landbouw : delven - wieden

- Vlasbewerking : roten - zwingelen

- Lijnwaadfabricatie : spinnen-weven

- Verheerlijking van 't werk.

Aan de opgegeven orde kunnen we best merken dat de schoennijverheid
in de jaren 1920 niet als eerste nijverheid in de rij komt.

Een halve eeuw later brengt de Izegemse economie de plaatselijke
nijverheden in een totaal andere volgorde.

3. De schoolkinderen van de zeer jonge school van het H. Hart gaven daarna een flinke demonstratie van lichaamsoefeningen ten beste.

Deze bijzondere hulde werd dan besloten met de Brabançonne.

Doch het feest was nog niet ten einde. Op beide markten zouden nu muziekuitvoeringen gehouden worden door de diverse stedelijke muziekkorpsen of door deze van de omliggende gemeenten.

1. Om 18 uur : Grote Markt : V.O.S. muziek van Torhout
Korenmarkt : Muziek van 't 112e Belgische Linierement
2. Om 19 uur : Grote Markt : Muziek van Rumbeke
Korenmarkt : Muziek van Emelgem
3. Om 20 uur : Grote Markt : Stadsfanfaren onder leiding van H. Deblauwe
Korenmarkt : Vrede en eendracht van Kachtem
4. Om 21.30 u.: Grote Markt : 't Kongregatiemuziek onder leiding van
Leon Terryn.

Om 22 uur volgde dan een "Cinematografische vertoning in open lucht" op de Korenmarkt.

Het programma vermeldt :

1. Veldgeschut
2. De slag van Merkem (april 1918)
3. Het verwoeste België
4. De koning ontvangt het oorlogskruis
5. Tot slot enkele zichten van de Belgische Bezetting in het Rijnland.

Na deze voorstelling werd dit buitengewoon feest besloten met een volksbal.

NAKLANKEN.

Op 18.9.1920 had in de gemeenteraadszitting de mededeling plaats van de gedane kosten voortspruitende uit het oprichten van het monument ter verheerlijking van de gesneuvelde soldaten, het planten van de Vrijheidsboom en het geven van feestelijkheden ter gelegenheid van de inhuldiging van het nieuw monument.

Daar lezen we :	- monument	69.527,42 fr.
	- planten vrijboom	790,70
	- kosten van de feestelijkheden	<u>7.478,85</u>
	Totaal	77.796,97

In hetzelfde verslag kunnen we lezen hoe deze grote onkosten (voor de eerste jaren na de oorlog) gedekt werden.

- door omhaling bij de ingezetenen	25.754,98 fr.
- voorlopig voorschot door Fr. Bral	18.000,-
- Gemeentekas	<u>34.041,99</u>
Totaal	77.796,97

Hoeveel heeft dit monument precies aan de stad gekost?

- kosten van 't monument	69.527,42 fr.
- bedrag van de inzamelingen	25.754,98
- Kosten ten laste van de stad	43.772,44

In diezelfde gemeenteraadszitting van 18.9.1920 werd nog beslist dat de 18.000 fr. (voorschot van Fr.Bral) zullen teruggegeven worden, zodra de geldmiddelen in de gemeentekas zulks toelaten, verhoogd met een intrest van 5%.

De boompjes die de Korenmarkt sierden langs de zijde van de Drukkerij Nonkel verdwenen voor 't aanleggen van de tramlijn (17), deze langs de kant van het stadhuis verdwenen eerst onder de eerste wereldoorlog.

Na de tweede wereldoorlog werd ook een monument voor de slachtoffers van deze oorlog besproken, uitgewerkt en opgericht. De architect, de heer Carlos Beyaert, politiek gevangene, zorgde voor 't architectonisch deel. Het nieuw monument werd met de rugzijde naar 't oude standbeeld geplaatst. Ook onderging het oude monument een lichte constructieve wijziging, zodat de twee monumenten meer tot een geheel werden samengebracht.

Om de planning van 't monument W.O.II volwaardig te kunnen uitvoeren moest de siertuin of park die samen met 't monument W.O.I werd aangelegd volledig verdwijnen.

Zo werd in de gemeenteraadszitting van 9.8.1946 goedkeuring gegeven voor het herstellen van het oud gedenkteken en het oprichten van een tweede voor de slachtoffers van de W.O.II.

De rekeningen vermelden volgende cijfers :

- herstelling oud gedenkteken	149.322 fr.
- nieuw monument	266.240 fr.
- ereloon C.Beyaert 10 %	<u>41.556 fr.</u>
Samen	457.118 fr.

In de gemeenteraad van 21.2.1947 werd de goedkeuring vastgesteld tot het oprichten van een afsluiting omheen de twee gedenktekens.

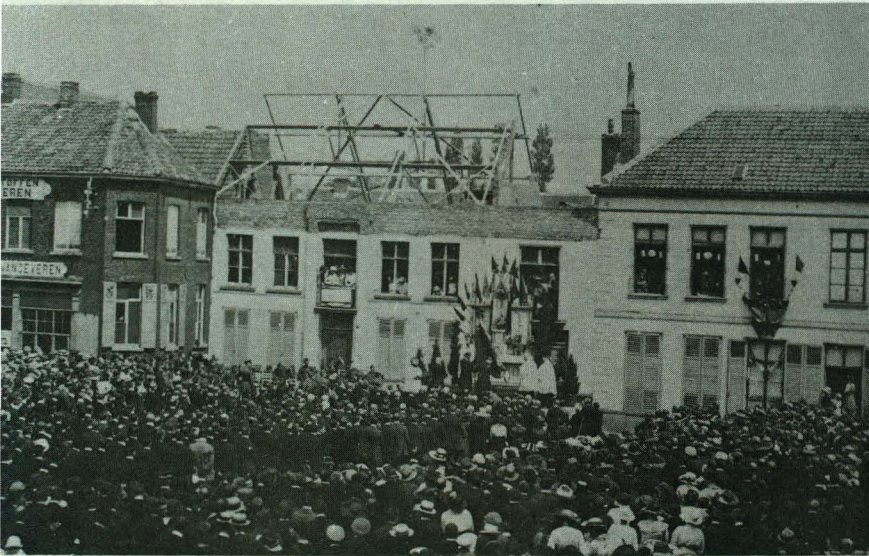
Dit werk werd door de heer Tyberghien uit de Schoolstraat uitgevoerd en kostte 39.250 fr.

Tevens werd een groot parkeerplein gepland op de Korenmarkt ten zuiden van de twee monumenten.

Eerst werd nog een klein perron voor tramreizigers op de Korenmarkt aangelegd langs de tramsporen, maar toen in 1952 ook de tramlijn volledig werd opgezegd werd ook het perronnetje geniveleerd en werd de Korenmarkt één grote parkeerplaats waar middenin de twee oorlogsmonumenten prijken.

NOTEN.

- (1) Stedelijk archief 11.6
- (2) Eerste directeur van de stedelijke Nijverheidsschool
° Oostrozebeke 1.6.1863 + Izegem 23.3.1923
- (3) Stedelijk archief 48.1
- (4) In de registers van 't schepencollege : nihil!
- (5) Stedelijk archief 11.6
- (6) "De Weekbode" 27.2.1970
- (7) E.H. Jozef Neiryck. Geboren te Izegem op 2.10.1887
Priester gewijd op 23.12.1911 - Leraar te Tielt 7.1.1912 -
Leraar te Torhout 18.9.1913 - Krijgsaalmoezenier tijdens de
oorlog 1914-1918 - Onderpastoor op de St.-Michielsparochie
te Roeselare 10.1.1920 - Pastoor te Wijnendale op 20.12.1938.
Nam ontslag op 3.8.1961 en stierf te Wijnendale op 4.10.1963.
- (8) "De Iseghemnaar" 26.6.1920
- (9) De orde van de ganse stoet werd bewaard om een beeld te geven
van het verenigingsleven in 1920.
- (10) Deel van de Roeselaarsestraat tussen Visschersdreef en de
Krekelmotestraat, dat naar 't gezegde van onderpastoor
A. Van Kerschaver, die als leraar in Moeskroen (1901 tot 1920)
goed de grenswijk Mont-à-Leux kende, en daar ook de mensen
's zomers buiten voor hun deur had zien zitten, en hier hetzelfde zag.
- (11) Te volgen weg : Roeselaarsestraat - Baron de Pélichystraat -
Dweersstraat - Meensestraat - Papestraat - Gentsstraat -
Marktstraat - Grote Markt - Brugstraat - Wolvenstraat -
Stationsstraat - Kruisstraat - Roeselaarsestraat - Nieuwstraat -
Korenmarkt -
ONTHULLING VAN HET GEDENKTEKEN,
Aanspraken van de heren Fr. Bral en J. Strobbe
Hondstraat - Vrijheidsplaats (nu Melkmarkt)
BEZOEK AAN DE VRIJHEIDSBOOM
Aanspraak door de heer Dr. E. Verhamme
Wijngaardstraat - Roeselaarsestraat - Marktstraat - Grote Markt
Defilé.
- (12) Al de groepen met een * gemerkt traden op in de feeststoet van
de heer Fr. Bral (cfr. blz. 65 van dit nummer).
- (13) "De Mandelkoor" zangvereniging, uitvoerige beschrijving in
"De Mandelbode" van 21.11.1953 tot 24.4.1954 - 16 opeenvolgende
afleveringen van de E.H. Jos. Geldhof.
- (14) Is op 8.1.1926 "Koninklijke" geworden.
- (15) De eerste club werd gesticht in 1900, nog enkele bekende figuren
uit deze pionierstijd van de voetbal te Izegem zijn nog in leven
o.a. Robert Holvoet en Achiel Dupont. Rond 1912 werd de club
ontbonden. Men ging opnieuw van start in 1916 tot 1921, om in
1926 met de huidige club in competitie te komen in vierde provinciaal.
Een van de bezielers van 1916, en 1926 die nu nog actief in de
beweging staat is Lucien Verbrugge.

← Altaar op de Grote Markt (Noordkant).
Plechtige vlagwijing.

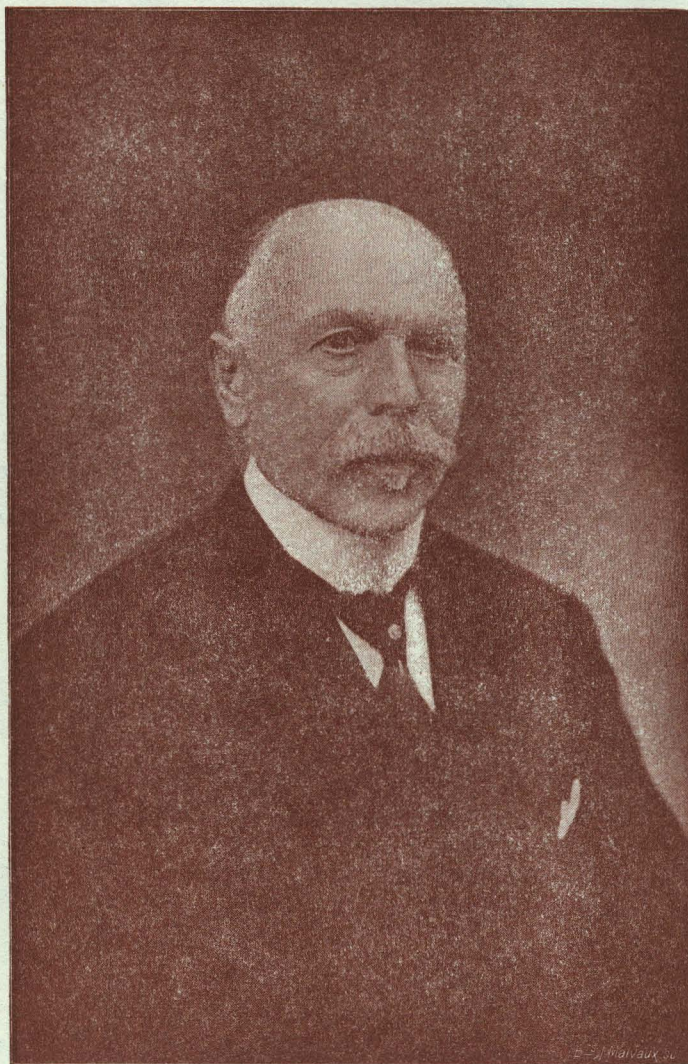
→ Een beeld uit de stoet -
genomen in de Gentsestraat.
- Gallische opperhoofden
- Aquilla
- Bucinatus en Romeinse soldaten
van het Gallische legioen

← Op de Korenmarkt
juist voor 't plechtige
ogenblik van de onthulling
van het monument.

→ Plechtigheid op de Grote Markt (Westkant).
Indrukwekkende menigte tijdens de preek van de
gewezen krijgsaalmoezenier J. Neiryck.

cliché : Drukt. Etabl. De Busschere-Bontie

De Heer FRANÇOIS BRAL
Burgemeester van Izegem 1920-21

- (16) De volledige teksten van deze liederen verschenen in "De Iseghemnaar" 19.6.1920.
- (17) Nadere gegevens over de Izegemse tram : "De Mandelbode 19.4.1952 in "Hoera voor den Tram". Op 20.6.1952 besloot de gemeenteraad gunstig advies nopens het opbreken van de spoorstaven voor 't baanvak Izegem - St.-Eloois-Winkel (buurtlijn Izegem - Gullegem). Op het einde van 1952 verdwenen de spoorstaven. Deze lijn kwam van Ardoois en liep door de Ardooisestraat - Vijfwegenstraat - Dam - Brugstraat - Grote Markt - Ketelstraat - Korenmarkt - Nieuwstraat - Baron de Pélichystraat - Burgemeester Vandenbogaerdelaan - Meensesteenweg, verder over St.-Eloois-Winkel en Gullegem naar Kortrijk.

BIBLIOGRAFIE

1. Stadsarchief : Feestprogramma 20.6.1920.
Druk. Strobbe-Hoornaert, Izegem.
2. Stadsarchief : Verslagen van de Gemeenteraadszittingen 1918-1922
nr 11.6. Register van 't Schepencollege.
3. De Iseghemnaar : plaatselijk weekblad. Druk. Jacq. Debusschere-Bonte
Izegem, jaargang 1920.
4. De Weekbode : plaatselijk weekblad. Roularta, Roeselare 27.2.1970.
5. De Mandelbode : plaatselijk weekblad. Debusschere-Bonte, Izegem
jaargang 1953 en 1954.
6. Fotoreportage : van 22 foto's over deze plechtigheid op 20.6.1920.
7. De Mandelbode : 19.4.1952.

Erratum blz. 62 : 20.6.1970 moet zijn 20.6.1920.

ONZE BURGEMEESTERS---

FRANÇOIS BRAL 1920-1921

De Heer François BRAL werd bij Koninklijk besluit van 17.6.1920 tot burgemeester van de Stad Izegem benoemd ter vervanging van de heer Eugène Carpentier, die wegens gezondheidsredenen ontslag had ingediend.

Hij werd benoemd op voorstel van de gemeenteraad die na stemming hem als eerste kandidaat, vóór Jean Coucke, had aangeduid.

De gemeenteraad was toen homogeen katholiek.

De nieuwbenoemde burgemeester was 67 jaar oud, schoenfabrikant, en woonde in de Wulvenstraat nr 1.

Gemeenteraadslid sedert 1.2.1912 en schepen benoemd op 4.4.1913, was hij sedert 15.11.1919, datum van het ontslag van de heer Eugène Carpentier, dienstdoende burgemeester.

Hij werd geboren te Izegem op 14.8.1852, als vijfde uit een gezin van negen kinderen. Zijn vader, een schoenmaker, is de grondlegger van de latere schoenfabriek Bral-Donogo.

Hij huwde met Mej. Marie Donogo uit Tielt, en uit dit huwelijk sproten zes kinderen : Joseph, geboren in 1888; Alphonse, geboren in 1889; Medard, geboren in 1890; (De latere voorzitter van "De Lustige Vrienden"); Albert, geboren in 1893; Valère, geboren in 1894 (en gesneuveld op 20.11.1918 te De Panne), en Frans, geboren in 1897 (de latere brandweerbevelhebber).

Toen zijn benoeming als burgemeester bekend werd besliste het stadsbestuur hem plechtig als burgemeester in te huldigen op zondag 18 juli 1920. Er werd een beroep gedaan op de bestaande lokale maatschappijen om aldus de ganse bevolking in deze hulde te kunnen betrekken.

Deze grootse feestviering verliep als volgt :

om 2 1/2 uur : bijeenkomst voor de genodigden aan het Stadhuis teneinde gezamenlijk in tien rijtuigen (waarbij 2 landeaus getrokken door vier paarden) de nieuwe burgemeester tegemoet te rijden op de wijk Hondekensmolen.

Hij werd aldaar verwelkomd door de heer Jean Coucke, schepen.

Op deze wijk werd dan de eigenlijke stoet gevormd.

om 3 uur : vertrok dan de stoet door de volgende straten : Kortrijkstraat, Meensestraat, Dweersstraat, de Pélichystraat, Nieuwstraat, Zegeplaats,

Wulvenstraat, Brugstraat, Grote Markt, Zottinestraat, Hondstraat, Nederweg, Ameyestraat, Rousselarestaat, Kruisstraat, Statiestraat, Zegeplaats, Vrijheidsplaats (Melkmarkt), Wijngaardstraat, Rousselarestaat, Marktstraat, Grote Markt, alwaar door de Burgemeester de stoet in oogschouw werd gehouden.

Aan deze stoet namen de volgende maatschappijen deel :

Al de groepen die we in de feeststoet van de inhuldiging van het monument met een * gemerkt vinden, stapten ook in deze huldestoet van de heer Fr. Bral op. Daarnaast vonden we nog vermeld :

- De Schoenmakersgilde "De ware Vrienden"
- De Maatschappij van Doofstommen
- De Burgersbond
- De Oudstrijdersbond V.O.S. die bij de inhuldiging zorgde voor "Het Belgisch Leger door de tijden heen"
- De werklieden van de firma Bral-Donego
- De Brandweer
- De feeststoet sloot af met Ambtenaren, Overheden en de heer Burgemeester.

Onmiddellijk na de aankomst van de stoet had op de Grote Markt een huldebeton plaats door de schoolkinderen.

om 6 uur : werd door het huis d'Hooghe een feestmaal gehouden in de Nijverheidsschool, waarop iedereen, tegen de prijs van 25 fr. (zonder de wijnen) kon inschrijven. Deze feestdis waarop 123 personen aanwezig waren werd opgeluisterd door een strijkerskwartet.

Tafelreden werden gehouden door de heer E. Vandenbogaerde, E.H. Loosveld, Heer Joseph Vandenbergh, hooggouvernementscommissaris, Jean Mahieu, burgem. van Roeselare en tenslotte door de gevierde zelf.

om 7 1/2 uur en 9 uur : hadden muziekkuitvoeringen plaats respectievelijk uitgevoerd door de harmonie der Congregatie en de Stadsfanfaren.

De Heer Bral is slechts zeer korte tijd burgemeester geweest.

Onder zijn beleid werd het oorlogsgedenkteken, tot nagedachtenis van de oorlogsslachtoffers van de eerste wereldoorlog opgericht, en de Vrij(heids)boom op de Melkmarkt geplant. Dit alles ging gepaard met groots opgevatte feestelijkheden.

Na de verkiezingen van 24 april 1921 werd hij door de gemeenteraad niet meer als "de kandidaat-burgemeester" voorgesteld. Bij deze stemming bekwam de heer Cyriel Staes zeven stemmen, en de heer Bral twee stemmen. Hierna is de heer Bral, alhoewel nog in functie als gemeenteraadslid, niet meer op de gemeenteraadzittingen verschenen. Hij nam uiteindelijk op 30 juli 1926 ontslag en werd niet meer vervangen gezien de lijst van de plaatsvervangende leden was uitgeput. Hiermede kwam een einde aan zijn politieke loopbaan.

Gestorven op 23.8.1934 werd hij op 27.8.1934 na een koordienst in de St. Tillokerk, op het stedelijk kerkhof begraven. De rouwstoet werd voorafgegaan door het Stedelijk "Pompierkorps" en de "Stadsfanfaren". De pelder werd gehouden door de heren C. Staes, E. Allewaert, J. Sintobin en D. Decoene. Namens de bedienden en werklieden van de firma Bral-Donago werd de lijkrede uitgesproken door de heer Leon Terryn. Veel leden van de Boomteeltkring hadden er ook aan gehouden een laatste groet te brengen aan hun gewezen ere-voorzitter.

BRONNEN :

- Stadsarchief
- De Iseghemnaar 24.7.1920
- De Mandelbode 1.9.1934.

*Het plan van Izegem, van het jaar 1640
gemaakt door Antonius Sanderus,
kan bekomen worden op het stadhuis,
bureel 12, bij de heer André Demeurisse,
tegen de prijs van 50 fr.*

DE IZEGEMSE REUZEN

Reuzen en reuzeomgangingen bestaan in Vlaanderen reeds eeuwen en het volk van Breughel en Pallieter is steeds fier iets te bezitten met een folkloristisch tintje aan, dat roering brengt in de brouwerij, iets dat de mensen van de omtrek bijeen en op straat lokt en vooral, waar een pint bij de past komt en nog liever twee.

In "FOLKLORISTISCHE TIJDSPIEGEL VOOR BELGIE" door André Ver Elst, blz. 371-377 tellen we voor België zowat 230 reuzen en reuzinnen (1). Dat cijfer en deze opsomming is zeker niet helemaal volledig want in onze gewesten lopen bij kermessen en omgangingen nog heel wat reuzen rond die op de lijst van Ver Elst nergens te vinden zijn. (b.v. Roeselare, Ieper, Dadizele, Beselare, om er maar enkele te noemen). Daar het boek rond 1963 het licht zag, staan voor Izegem geen reuzen vermeld, gezien de oude reuzen reeds lang in een onbekende doolhof verloren gelopen waren.

De Izegemse reuzen TIJL en NELE werden rond de jaren 1926 kersten gedaan. De naam TIJL is hier zeker in verband te brengen met de patroonheilige van onze stad, de heilige HILONIUS of TILLO, Deze laatste naam wordt ook wel korter gebruikt in het woord TIJL. In de Uilenspiegellegende past bij een Tijn, een Nele en zo werd dan ook de Izegemse reuzin, NELE gedoopt.

Het idee kwam van de heer Paul Depoorter, bij de gelegenheid van een luisterrijke 11-juli-viering in 1926. Kunstschilder Tony Devaere, die toen in Oostrozebeke woonde, huize "Ter Wilgen", ontwierp de koppen samen met Jozef Lootens (2). Het maken zelf van de reuzen, gebeurde door de vaardige hand van een zekere Demedts, een familielid van André Demedts.(?) Ook deze personen waren van Oostrozebeke.

(1) De oudste bekende reus in België is Johannes van Wetteren. Zijn geboortedatum gaat tot 1622 terug (Ver Elst, blz. 377). De grootste reus in ons land is de Ieperse Goliath die 7,5 m meet. (Belgische folklore, uitgave van Côte d'Or, deel I, blz.115, nr 125).

(2) Het was bij Jozef Lootens dat E.H. Cyriel Verschaeve zijn beeldhouwwerk maakte.

Het lijf bestond uit wissende manden. De hoofden waren uit gips naar een vorm van Jozef Lootens. Het geheel was tamelijk zwaar zodat ze niet door personen gedragen konden worden. Daarom werden ze vastgemaakt op een houten onderstel.

In het archief van "Ten Mandere" hebben we enkele foto's teruggevonden waar we de eerste Izegemse reuzen in hun volle waardigheid op aantreffen(3).

1. Drie foto's, gift van foto-studio Delaey, bij de start van onze heemkundige kring in 1960 (17 x 10 cm).

Deze foto's werden genomen in de Brugstraat, op een open koer, waar zand en grint op hopen lagen, vlak voor de huidige winkel van J. Debusschere-Loontjens. Onder de talrijke aanwezige jeugdige kijkers bemerken we op de foto een paar van de gezusters Vanquatem, die toen in de buurt woonden.

2. Een gekleurde chromo (12 x 8 cm). Uitgegeven door Côte d'Or in de reeks van de Belgische folklore (4). Dit beeld werd genomen in de Slabbaardstraat. We bemerken er de 4 ruiters en verder herkennen we de heren Paul Depoorter en Remi Werbrouck.

Op de ommekant van chromo nr 110 kunnen we lezen :

"ISEGEM / "Thyl en Nele" / zijn twee onlangs geboren reuzen."

HOE ZAGEN DE IZEGEMSE REUZEN ERUIT?

Ze waren 5 m à 5,5 m hoog, te oordelen aan de personen die bij de reuzen op de foto te zien zijn.

Elke reus stond op een plat karretje waarvan de achterste wielen met een vaste as aan 't karretje vast waren en waarvan de twee voorste aan een beweegbaar onderdeel waren vastgehecht.

TIJL droeg een geel kledingstuk met een paarse mantel en gordel en een grijze muts. Op zijn borst prijkte er een zwarte omgekeerde leeuw. In zijn (ietwat te kleine) rechter hand die schuin opgeheven was, droeg hij een geselroede. Zijn linker hand hing slap langs zijn lichaam. Onderaan zijn kledingstuk vonden we een zoom van beurtelings geel en zwart.

NELE droeg een witte bloes met een gouden boord aan de halsopening en drie gouden biesjes aan 't einde van de lange mouwen. Daarboven had ze een rood kort lijfje zonder mouwen dat met een witte, geknoopte gordel van een bleke (licht-grijze of licht-blauwe) maxi rok werd afgescheiden. Zij droeg de beide handen licht gekruist voor de borst.

(3) Tijn alleen / Nele alleen / De twee reuzen samen.

(4) Dit boek verscheen ter gelegenheid van het 100.000.000e pak chocolade Côte d'Or.

De koppen zelf waren "natuurlijk" uitgewerkt zonder bijzondere uitdrukking. Wat verder nog op te merken valt is, dat er op de chromo, voor de reuzen nog vier ruiters afgebeeld staan. Deze zijn getooid in Oud-Vlaamse boerendracht met losse kiel, zijden pet en geknoopte halsdoek (maar in verschillende kleuren). Die mannen zitten "in" een mini-paardje, d.w.z. ze dragen een betrekkelijk primitief paardje rond zich. Deze vier ruiters waren de trekkers van de anders veel te zware reuzen. Voor iedere reus waren twee ruiters voorbehouden.

WAAR ZIJN DE OUDE REUZEN VERSCHENEN?

Tijl I en Nele I zijn nooit buiten Izegem geweest. Izegemnaren die ze nog gekend hebben zullen zich zeker nog wel herinneren dat onze reuzen jaarlijks op de vooravond van 11 juli mee opstapten in een fakkeltocht die door de voornaamste straten van 't centrum trok. Deze optocht moet zich zo wat drie à vier maal herhaald hebben.

HOE ZIJN DE OUDE REUZEN VERDWENEN?

De reuzen werden bewaard in 't Vlaams Huis (5) in de Marktstraat, toen bewoond door François Dewulf-Elisa Vantomme. In de meidagen van 1940 viel een bom in deze herberg en veranderde het huis en alles wat het bevatte in één puinhoop. Zo vielen de eerste Izegemse reuzen als slachtoffers van 't oorlogsgeweld.

EEN VERGETEN REUZIN.

Op 24 juni 1956 vierden de Stadsfanfaren hun 150-jarig bestaan. Dat ging gepaard met grote feesten en met een SPROOKJESSTOET. In die sprookjesstoet trok ook een reuzin mee. Die was te vinden in het tweede deel van die stoet dat handelde over de Izegemse nijverheden. Bij iedere nijverheid werd een passend sprookje bedacht en uitgebeeld. Voor de borstelnijverheid was er iets te zien dat met BORSTELS te maken had : HANSJE en GRIETJE werden gekozen en daarbij kwam dan natuurlijk een heks bij te pas met een bezem. Die heks heette TRUILATROL en werd vergezeld van een groep van 26 mini-heksjes uit het 5de studiejaar, die onder de leiding van juffrouw L. Vanbesien en juffrouw M. Lezy een sierdansje uitvoerden. Na de sprookjesstoet is Truilatrol ergens op de zolder van Ave Maria beland waar ze een lange reuzenslaap begon. TRUILATROL was 4 m hoog met punthoed en al. Ze droeg een groene bloeze en een rode rok waarvan de onderste boord bestond uit zwarte katten met gekromde rug. In haar linker hand droeg ze een lange takkenbezem met de takken voor zich uit.

(5) Nu apotheek R. Decock.

Haar rechterhand was half opgeheven in een wijzend gebaar. Het hoofd was gemaakt door E.Z. Aloysia uit geweekt papier en achteraf geschilderd en gevernist. Haar blonde haren waren gemaakt uit gezwingeld vlas. Ze droeg een hoge zwarte puntmuts uit lichte ijzerplaat die met een breed afhangend groen lint getooid was.

Deze vier meter hoge reuzin stond gemonteerd op een wagentje met twee rubberbanden dat door twee personen (in de reuzin) geleid werd.

't Skelet werd opgebouwd door Honoré Brabant uit licht ijzeren staven en na de stoet weer uiteengenomen. De klederen zijn nog in goede staat en berusten op het stadhuis.

De kop van de reuzin is echter verloren gegaan. Toen "Ave Maria" aan 't klooster van Pittem kwam, werd er op de ruime zolders eens grondig schoonmaak gehouden en ... Truilatrol die reeds jaren over "de duisternis des zolders" waakte, werd zonder verder kommentaar naar 't grote huisvuil verwezen. Zo stierf deze heks NIET op de brandstapel maar op de vuilnisbelt.

NIEUWE REUZEN TE IZEGEM.

Op de 11-juli-viering van dit jaar werden Tijn II en Nele II heel bijzonder gedoopt in aanwezigheid van de stadsmagistraat van Izegem en in de tegenwoordigheid van "ROLARIUS" en "CARLOTTA", prins en prinses van Roeselare, die als peter en meter van de twee Izegemse reuzen dienst deden. Ook mademoiselle "BATAVIA" van Roeselare en "RIDDER JAN" van Dadizele waren van de partij.

Een passend en degelijk geboorte- en doopceel werd te dezer gelegenheid voorgedragen en door alle aanwezigen ondertekend.

De ongeveer vier meter hoge reuzen werden ontworpen en uitgevoerd door de leerlingen van het St. -Lucas Instituut van Gent. Ze kregen in onze moderne tijd dan ook een heel bijzonder modern tintje.

Bovenop het wissen onderstel kreeg TIJL een hel groene jas met korte witte kraag. De linker kant van zijn jas werd met paarse strepen versierd.

Op de rechter borst draagt hij het schild van West-Vlaanderen. Aan zijn zwart verlakte gordel met zilveren gesp, bengelt een lang zwaard met gouden handvat, dat in een bruine schede steekt.

Op zijn hoekig hoofd met grote kin en diep gespleten mond draagt Tijn een zwarte neerhangende puntmuts met groene banden. Een rok van paars en blauw dekt de onderste ledematen.

NELE draagt een witte bloes met 'n fel blauw jasje zonder mouwen.

Haar rok met paars en blauwe strepen wordt van haar jasje gescheiden door een brede paarse lendendoek met vooraan een groot siermotief en die achteraan eindigt in een grote knoop. Aan deze lendendoek bengelt een wapenschild van Izegem. De mouwen zijn voor de helft wit en voor de helft blauw. In haar linkerhand draagt ze een bloeiende papaver. Bovenop haar liniair hoofd prijkt een rode muts met witte geplooid zoom. Uit de muts komen twee dikke blonde tressen te voorschijn.

IZEGEMSE REUZEN : TIJL EN NELE.

Tijn in 1926.

De eerste Izegemse reuzen in 1926.

Nele in 1926.

Truilatrol in 1956.

De nieuwe reuzen na hun eerste ommegang 11.7.1970.

cliché : Drukk. Etabl. De Busschere-Bonte

ODIEL DEFRAYE startklaar voor de
"grote toer"

"Frayke dat is een man
Die goed rijden kan
Hij wint den toer
Ja in Frayke zit er poer !,,

cliché : "Het Volk" - 1912

ODIEL DEFRAYE met de
glimlach na zijn schitterende
overwinning te Parijs.

1912

- winnaar van Ronde van België
- winnaar van Ronde van Frankrijk
- winnaar van Milaan-San Remo

Bij de gelegenheid van deze 11-juli-viering werd dit jaar niet alleen deze ommeegang voor 't eerst gepland maar werd tevens de traditionele schoentjesworp en Statiekermis gehouden. Ook kwamen verschillende volksdansgroepen samen op de Korenmarkt om daar hun beste beentje voor te zetten. Zo konden we opmerken : Die Boose van Izegem, Zannekin uit Veurne, De Vlasblomme uit Harelbeke, Tijn Uilenspiegel uit Kortrijk en d'Hekkeniers uit Kuurne.

De reuzen hielden een ommeegang door de bijzonderste straten van het centrum en waren vergezeld door de aanwezige reuzen van bij de doopplechtigheid. Daarna volgde nog een dansstonde op de Korenmarkt door de vele aanwezige dansgroepen.

BIBLIOGRAFIE

- Archief "Ten Mandere"Foto's van Tijn en Nele uit 1926.
- André Ver Elst : Folkloristische Tijdspiegel voor België.
Druk. Mertens, Nieuwland, Brussel 1, 1963, genummerde exemplaren.
- Album "Belgische Folklore" uitgegeven door de fabrieken Alimenta,
Côte-d'Or, Barastraat 40, Brussel.
- Stedelijk Archief : Geboorte- en doopceel van de nieuwe Izegemse reuzen.
- Programmaboekje: De Koninklijke Stadsfanfare jubileert, 24 juni 1954,
nr 28 van de stoet.

Om de mededelingen verstrekt bij het opmaken van dit artikel, gaat een heel bijzonder woord van dank naar de volgende personen :

- Heer Paul DEPOORTER, Oostende
- E. Z. DEPRAETERE, directrice van St.-Rafaëlsschool, Izegem
- Mejuffrouw Maria DECUYPERE, Izegem
- Heer J. ARNOLD, Publiciteitsdienst van Côte-d'Or, Barastraat 40, Brussel 7.

FIGUREN VAN BĪJ ONS.

ODIEL DEFRAYE, OVERWINNAAR VAN DE RONDE VAN FRANKRĪJK IN 1912.

ZIJN LEVEN.

Odiel DEFRAYE is van geboorte een Rumbekenaar. Hij werd er geboren op 14 juli 1888. Zijn ouders woonden op het gehucht "Ouckene" nabij Rumbek. Op 14 jarige leeftijd waagde Odiel even zijn kans in een feestkoers. Hij leende even een gewone fiets van zijn vriend en behaalde de eerste prijs. Hij kreeg 75 fr. en een tuil bloemen. Zo trok hij naar huis en het fietsen werd meteen door moeder aanvaard. Met zijn 75 fr. kocht hij zijn eerste fiets.

Odiel Defraye kwam nu werken in de borstelfabriek Vande Kerckhove-Laleman te Izegem. Hij verdiende daar 3 fr. per dag. Als renner begon hij in West-Vlaanderen alle straatkoersen mee te doen waarin hij zich meermalen dapper onderscheidde.

Odiel koos zijn verblijf te Izegem bij de heer Gustaf Fieux, Café St. Elooi in de Kruisstraat, die ook zijn verzorger werd. Zo komt het dat Defraye als "aangenomen kind van Izegem" wordt aanzien.

In 1908 nam hij deel aan de Ronde van Vlaanderen voor liefhebbers. (400 km in 2 dagen). Hij werd nipt geklopt door de Waal Dochain, die in die tijd één van de beste liefhebbers was. Hetzelfde jaar won Odiel nog een tiental koersen.

In 1909 werd hij beroepsrenner en klasseerde zich 14e in Parijs-Roubaix. In de Ronde van België 1909 werd het een tegenslag.

Ook in de Ronde van Frankrijk gaf hij in 1909 op na de 2e rit.

Pas in 1912 komt hij in de aktualiteit door het Kampioenschap van België te winnen.

Nauwelijks in Izegem of hij wordt bij het leger binnengeroepen tengevolge van onlusten in Wallonië. Eenmaal dit voorbij, komt hij terug naar zijn ouderlijke woning. Acht dagen scheiden hem van de Ronde van Frankrijk. Eerst aarzelt hij te vertrekken, maar neemt dan toch een vast besluit. Hij behaalt er een prachtige overwinning en wordt de eerste Belg die de Ronde wint.

Odiel Defraye is na een zware ziekte te Chièvres (Henegouwen) overleden.

ZIJN PRESTATIES IN DE RONDE.

De Ronde van Frankrijk die reeds bestond vanaf 1903 werd voor de eerste keer door een Belg, Odiel Defraye, gewonnen in 1912.

Van de 131 deelnemers waren er slechts 41 overgebleven.

Er waren 15 ritten met een totale afstand van 5.319 km.

De totale tijd bedroeg 184 u 57', wat een gemiddelde was van 27,894 km per uur. Vermeldenswaard is dat vanaf 1912 tot en met 1922 telkens een Belg de Ronde van Frankrijk won.

Rekening houdend met wat bestond van materiaal, verzorging, enz., was het een puike overwinning. Volg zelf eens aan de hand van het schema zijn prestaties.

Start Ronde van Frankrijk 1912 : op 1 juli - 15 ritten.

<u>Rit</u>			<u>Aankomst</u>	<u>Klassement</u>
1e Rit : Parijs	Duinkerke *	351 km	14e plaats	
2e Rit : Duinkerke	Longuy	386 km	1e plaats	1e plaats
3e Rit : Longuy	Belfort	331 km	2e plaats	1e plaats
4e Rit : Belfort	Chamonix	344 km	3e plaats	1e plaats
5e Rit : Chamonix	Grenoble	366 km	9e plaats	1e plaats
6e Rit : Grenoble	Nizza	323 km	2e plaats	1e plaats
7e Rit : Nizza	Marseille	334 km	1e plaats	1e plaats
8e Rit : Marseille	Perpignan	335 km	4e plaats	1e plaats
9e Rit : Perpignan	Luchon	289 km	1e plaats	1e plaats
10e Rit : Luchon	Bayonne	326 km	3e plaats	1e plaats
11e Rit : Bayonne	La Rochelle	379 km	6e plaats	1e plaats
12e Rit : La Rochelle	Brest	470 km	2e plaats	1e plaats
13e Rit : Brest	Cherbourg	405 km	3e plaats	1e plaats
14e Rit : Cherbourg	Le Havre	361 km	4e plaats	1e plaats
15e Rit : Le Havre	Parijs	317 km	5e plaats	1e plaats

Enkele flitsen uit die Ronde :

- Na de 5e rit dienden de renners van "Peugeot" een klacht in tegen Defraye, die bij het afdalen van de "Galibier" een kortere weg zou genomen hebben. De klacht werd verworpen, daar zij slechts 150 m konden winnen langs de weg en zij verscheidene minuten met hun volgelingen vooruit waren.
- Defraye wordt in de 6e rit slechts 2e door bandbreuk op 2 km van de aankomst.
- In de 9e rit noteren wij de opgave van Lapize, kampioen van Frankrijk en de grootste kanshebber voor de Ronde.
- In de 10e rit werd Defraye 3 maal erg beproefd : eerst een band die springt daarna doet hij een val en een derde tegenslag doordat hij wegens slechte wegen blijft steken in de modder.

Marcel Buysse, zelf renner in de Ronde, zei over Defraye : "Ik weet wat rijden is, omdat ik er ook iets van ken, maar lijkt Defraye het kon in 1912, neen, zoo iets wist ik nooit door andere renners voren doen" (Uit : "Het Rijke Vlaamsche Wielerleven" door Karel Van Wijnendaele. Uitg. Snoeck 1943).

De fiets van Defraye woog ongeveer 12 kg. Hij werd achteraf, met slijk en al eraan, tentoongesteld voor het publiek, bij Gabriël Devuyst, fietsenmaker in de Stationstraat te Izegem, die de fiets nog gemaakt had. De Heer Arsène Wybo, lid van de "Sportclub van Iseghem" kreeg de rondefiets als geschenk.

Defraye verdiende in de Ronde van Frankrijk 7.750 fr., zonder zijn premies van rijwiel- en bandmerken. Zijn totale winst is rond de 20.000 frank geweest (vergelijk met zijn loon van 3 fr. per dag).

ZIJN HULDIGING TE PARIJS EN TE BRUSSEL.

Na zijn roemrijke overwinning te Parijs, werd de renbaan overrompeld, en men hoorde niets anders dan "Vive Defraye" en "Bravo Defraye". De gendarmen hadden veel moeite om de piste te ontruimen zodat de andere renners hun elementaire ronden konden uitrijden.

De "Gazette van Iseghem" van 3 aug. 1912 vermeldt dat verschillende Izegemnaren naar Parijs vertrokken waren, om de aankomst van de laatste rit bij te wonen. De voorspelling door Van Hauwaert : "Nooit zal een Vlaming de Ronde winnen", werd meteen de bodem ingeslagen. Het feit dat Defraye meer dan 50 punten voorsprong had, bewijst dat hij in 1912, niet alleen de beste baanrenner van België en Frankrijk was, maar wel van de wereld. De "Ronde van Frankrijk" in 1912, werd terecht de "Ronde der Belgen" genoemd, want in de eerste 10 renners waren er 7 Belgen. Dinsdag verliet Defraye per automobiel Parijs. In al de steden en gemeenten waar hij stil hield, hadden er te zijner ere betogingen plaats.

Woensdagavond werd hij te Brussel ingehuldigd. De geestdriftige ontvangst die hem te beurt viel, is onmogelijk te beschrijven. Een zee van volk verdrong zich op de doortocht. Zijn aankomst aan het Jubelpark was aangekondigd voor 5 uur. Vanaf 4 uur was er vanaf het park tot ver in de Tervurenlaan geen plaatsje meer vrij. Langs de grote automobielbaan der Tervurenlaan tot in Woluwe, stond een dubbele haag nieuwsgierigen. Op de automobielbaan zelf stonden 20 veloclubs met muziek en vlaggen de kampioen af te wachten. Het was pas om 5.45 uur dat de auto gevoerd door Van Hauwaert, met Defraye aankwam. De muzieken speelden de Brabançonne en de nieuwsgierigen juichten uit volle borst toe.

Met de grootste moeite kon de stoet gevormd worden.

De stoet trok langs de Wetstraat, de Bisschoffsheimlaan, de Kruidtuinlaan en de Noordlaan naar de Métropole. Op gans de doortocht verdrong zich een talrijke menigte nieuwsgierigen.

Op de Noordlaan was het gedrang onbeschrijfelijk. Het tramverkeer was onderbroken en gans de breedte der Noordlaan, van aan de Rogier- tot aan de De Brouckèreplaats was een mensenzee. Zelfs de daken van de trams waren door de nieuwsgierigen bezet.

Volgens de Brusselse bladen schreven, was er meer volk te been, dan tijdens het bezoek van de Duitse Keizer, van Koningin Wilhelmina en van M. Fallières.

In de benedenzaal van de Métropole werd Defraye met zijn manager Baugé ontvangen door de heer graaf Jacques de Liedekerke, voorzitter van de Syndicale Automobiëlkamer van België, omringd door de Belgische hulp-inrichter der Ronde van Frankrijk en de leden van het Sportkomiteit. Defraye ontvangt gelukwensen van W.B. Graaf de Liedekerke en van de voorzitters der verschillende veloclubs. Er werden hem een 50 tal bloemtuilen aangeboden. Daarna had een raout plaats die rond halfnegen afliep. Defraye vertrok nog dezelfde avond naar Parijs om er 's anderendaags deel te nemen aan de drie-urenkoers in de Buffalo-velodroom. Zijn voornaamste tegenstanders waren Christophe en Oktaaf Lapize.

ODIEL DEFRAYE WORDT GEHULDIGD TE IZEGEM.

De Voorbereiding

Op zondag 11 augustus 1912 wordt "Frayken" te Izegem ingehuldigd als winnaar van de Ronde van Frankrijk. In het verslag van de "Gazette van Iseghem" van 10 augustus 1912, wordt aan een degelijke voorbereiding gedacht. Ik citeer "Vanuit alle gewesten zullen er duizende menschen naar Iseghem stroomen om deel te nemen aan het feest. Al wat sportliefhebber is komt naar Iseghem. Al de maatschappijen van stad nemen er aan deel. De Heer Leon Terryn, dirigent van de Koninklijke Harmonie der Jongelingen-Congregatie, heeft ter dier gelegenheid een "pas redoublé" gecomponeerd, den kampioen Defraye opgedragen, en die door het muziek der Congregatie zal uitgevoerd worden.

Voorzeker zullen al de muziekmaatschappijen den P.R. van Frayken in hun repertorium willen hebben. Men was voornemens het banket in 't Hotel Royal te laten doorgaan, maar aangezien het overgroot aantal inschrijvers, zal het banket in het Gildenhuis plaatshebben."

Zoals U kunt lezen, werd de voorbereiding degelijk ineengestoken. Wat nu de stoet zelf betreft, vonden wij het volgende : "De stoet zal gevormd worden in de Rousselaerestraat wijk Kasteelken, en de volgende straten doortrekken : Rousselaerestraat, Kruisstraat, Hondstraat, Nieuwstraat, de Pélichystraat, Vanden Bogaerdelaan, Dweersstraat, Meenenstraat, Priesterstraat, Gentstraat, Marktstraat, Groote Markt, Brugstraat, Wulvenstraat en Statiestraat, om uiteen te gaan op de Kruisplaats.

Volgorde der Maatschappijen :

1. Stadsfanfaren, Iseghem
2. Veloclub, Gulleghem
3. Veloclub, Rolleghem-Cappelle
4. Velofanfaren, Aelbeke
5. Veloclub, Meulebeke
6. Vereenigde Wielrijders, Gheluwe
7. Versierde velo's, Iseghem
8. Fanfare Peter Benoitskring, Iseghem
9. Oude Aprilvisschers, Iseghem
10. Veloclub, Moeskroen
11. Motoclub du Littoral
12. Muziekmaatschappij, Emelghem
13. Werklieden der Firma Vande Kerckhove-Laleman, Iseghem
14. Veloclub, Heule
15. Veloclub, Ouckene
16. Harmonie der Jongelingen-Congregatie, Iseghem
17. Veloclub, Oost-roosebeke
18. Raleigh-club, Kortrijk
19. Oud-soldaten, Iseghem
20. Voetbalclub, Rousselare
21. Fanfare "De Vrije Kunstvrienden" Iseghem
22. Veloclub "Les Vigoureux" Bossuyt
23. Veloclub "Vlug en Vrij" Ingelmunster
24. Veloclub Winkel-St. Elooi
25. Veloclub Ardoye
26. Wielrijders, auto's, rijtuigen
27. Wielerfanfaren, Sweveghem
28. Fanfares Cyclistes, Brussel
29. Komiteit met Defraye.

Odiel Defraye zal de stoet in ogeschouw nemen vanaf de stoep van het huis van de heer J. Vande Kerckhove-Laleman, zijn gewezen patroon. Gezien den grooten toeloop van volk, is er een bijzonderen trein- en tramdienst in de verschillende richtingen.

Verslag over de inhuldiging zelf. (Gazette van Iseghem dd. 17 aug. 1912)

PLECHTIGE INHALING VAN DEFRAYE, OVERWINNAAR MILAAN-SAN REMO EN DER RONDEN VAN BELGIE EN FRANKRIJK.

"Van 's morgens vroeg kwamen uit alle gewesten sportmannen toegestroomd. Reeds om 1 uur was de Rousselarestraat zwart van 't volk en men had moeite de orde te houden voor den doortocht van den stoet die van den wijk 't Kasteelken de voornaamste straten der stad doorliep.

Een twintigtal sportclubs, tien muzieken, benevens andere maatschappijen van stad en omliggende, vele rijtuigen en auto's vormden den stoet.

't Was eene gedurige afwisseling van bonte uniforms, velo's en rijtuigen met bloemen omkranst, waartusschen de muziekkorpsen hun geestigste stukjes speelden. Al de huizen waren bevlagd en de straten wemelden van nieuwsgierigen om de stoet te zien voorbijgaan.

Twee liedjeszangers van Gent gekomen, bezongen den held van den dag en hadden eenen buitengewonen verkoop. In de straten werd ook "Het Leven van Odiel Defraye" te koop gesteld.

Aan 't banket, in 't Gildenhuis gegeven, waren er omtrent honderd deelnemers. Verscheidene heildronken wierden voorgedragen. Eerst door M. Alfons Baugé, in zijne hoedanigheid van sportdirekteur-manager der firma "Alcyon". Vervolgens door M. Arsène Wybo, in name van den sportclub van Iseghem "Tijd is Munt".

Julien De Jaeghere namens de werklieden der firma Vande Kerckhove-Laleman. Een heilwensch aan Defraye opgedragen en door M. Joseph Verhamme gedicht, werd ook afgelezen. Verder namen nog het woord : M. Joseph Bral, voorzitter van den Iseghemschen sportclub en 't feestcomiteit, en M. Mahieu, lid van het sportcomiteit van den Belgischen wielrijdersbond die aan Defraye eene gouden gedenkplaat namens de BWB overhandigde. M. Coulon sprak namens den Club Mouscronnois en Karel Steyaert (1) in name van den Iseghemschen "Sportvriend" uitgegeven door M. Alois Strobbe. M. Dr. Gits bracht hulde aan M. Baugé en aan Defraye.

Na al die redevoeringen stond Defraye recht en bedankte zijn weldoeners die hem geleid hebben tot waar hij gekomen is. Hij bedankte de Vlaamsche bevolking om hare genegenheid en belofde zijnbest te doen om vooruit te gaan in de ingeslagen weg. M. J. David bezingt vervolgens de Vlaamsche spieren die over uitheemsche macht komen te zegevieren.

Een muziekfeest op de markt, gevolgd door een cinematografische vertoning in open lucht (verzorgd door het huis Cinema Pathé) sloot het feest. De inhaling van Defraye is een goeden dag geweest voor de Iseghemse neering en meteen is onze stad nu ook alom bekend in de koortsige sportwereld, die heden ten dage zoveel plaats inneemt in de gazetten en 't leven der jeugd."

We besluiten dit artikel met het refreintje uit het gelegenheidslied :

"Frayke dat is een man

Die goed rijden kan

Hij wint den Tour

Ja, in Frayke zit er poer."

(1) Echte naam van Karel van Wijnendaele.

Geraadpleegde bronnen :

- Drukkerij Debusschere-Bonte, Roeselaarsestraat, Izegem
"Ingebonden "Gazette van Iseghem 1912"
- Drukkerij Het Volk, Forelstraat 22, Gent
"Ingebonden dagbladen "Het Volk" 1912
- Boek "Het rijke Vlaamsche Wielerleven" Karel van Wijnendaele
Uitgave Snoeck-Ducajou Gent 1946.

Met belangstelling wordt uitgekeken naar nog meerdere gegevens over deze ronderenner. Personen die documentatie (artikels, foto's, herinneringen, liedjesteksten, enz.) daarover bezitten, kunnen deze in leen geven of bezorgen bij :

Andre MISTIAEN, Hondekensmolenstraat 18, Izegem.

Met onze beste dank bij voorbaat.

*Alle financiële giften bestemd tot verdere en betere
uitbloei van "Ten Mandere" kunnen gestort worden
op P.R. 95.76 van de Bank van Roeselare en
West-Vlaanderen met vermelding: Voor verdere
uitbloei van Ten Mandere.*

VRAAG EN ANTWOORD

Dit is een kontaktrubriek tussen de lezers en de kring.
Niet alleen de kring zelf kan vragen stellen, ook de lezers kunnen dat.
Alle vragen en antwoorden sturen naar :

Redactie TEN MANDERE

Antoon Vandromme

Blauwhuisstraat 54

8700 IZEGEM

De redactie vraagt :

1. Foto van "de zwarte kapel" aan de veertienhuizen in de Kouterweg.
Deze kapel verdween bij het doortrekken van de Kapellestraat.
Ook nota's daarover zijn welkom.
2. Wie weet iets over Stormeskruis?
3. Wie weet iets over 't ijzeren kruis dat we vinden in de Schardouwstraat
Zie nota hierbij.
4. Bezit iemand zichten (foto's) over de "Nieuwe Wereld" rond de jaren
1930-1935?
5. Foto's en nota's over de openbare pompen te Izegem?
6. Nota's over Ciepenskapel? Zie nota hierbij.
7. Wie kan ons helpen aan exemplaren van 't oude frontblaadje uit
de 1ste wereldoorlog "De Iseghemnaar"?
8. Wie bezit foto's over de oude burgemeesters?
9. Documentatie over het bezoek van Prins Albert te Izegem in 1901.
10. Documentatie over Mej. Eugenie Angellis die de H. Hartkerk liet bouwen.

De lezer antwoordt :

Op vraag 3 :

In LEIEGOUW XI, 3-4 1969 blz. 297 lezen we over "Kruisen in het
Kortrijkse" door H. De Puydt het volgende artikeltje :

"Het kruis wordt BULKENS KRUIS genoemd, omdat het aan de hoeve
van J. Vandenbulcke staat in de Schardouwstraat. Het gietijzeren kruis
is oud maar goed onderhouden. Het staat in een klein perkje met een
haagje errond. Een bejaard voorbijganger (20 april 69) dacht daarom
dat er een Duits soldaat begraven lag. Voor het kruisbeeld staat een
palmtakje (boksboomtakje) geplant, zoals trouwens op de hoeken van de
velden."

Er zal weleen kleine vergissing sluipen in de tekst van LEIEGOUW, daar er op de stafkaart van het Belgisch leger (1865 en herzien in 1910) op deze plaats reeds een kruis is afgebeeld. Ook kunnen we daar nog aan toevoegen dat er een zeer groot Duits kerkhof (cfr. TM. 4. X. blz. 3) naast het gewoon kerkhof in de Roeselaarsestraat te vinden was waar heel wat gesneuvelden begraven werden. Waarom zouden ze dan een Duits soldaat die zou gesneuveld zijn in de Schardouwstraat ook niet daar bij zijn makkers ter aarde bestellen? Waarom werd dat kruis echter opgericht?

Op vraag 6 :

We kregen een antwoord toegestuurd van de heer Jozef Delbaere, Hoogstraat 23, Rumbeke. Hij schrijft als volgt :

"Ziehier wat Pastor Slosse daarover geschreven heeft in zyn boek "Rond Kortryk".

blz. 835 : MARTYN CHIEPENS KAPELLE staat aan 't hofgat van boer Emiel De Meyer. Martyn Chiepens dat is Martyn Larmuseau fs Cypriaan geb. tot Iseghem in 1824; verhuisd in 1833 naar het kasteelhof, voor de kerkdeure van Moorslede.

Boven die bouwvallige kapelle las men in oude tyden :

"Zoete Vrouwe, waer gy staet,

Gy zyt goed en ik ben kwaad.

Wilt toch myne arme ziel gedenken :

'Ga u met een gebed beschenken."

blz. 2087 voetnota (2) : De bewalde hofstede van Martyn Chiepens (1) wierd naderhand 't Iseghem bewoond door Martyn en August Van Haverbeke, Bruno Waffelaert, Emiel De Meyere en de Weduwe De Schryvere.

Te Rumbeke bestaat er ook een Chiepens kruis kapelle langs de Moorseelestraat tussen de Vossemolen en de Duizendzinnen, aan 't ingaan der oude Gasthuisstraat nu herdoopt in Peperstraat. Daarover verscheen in de annalen van de Oudheidkundige Kring Kortryk jg 1955 blz. 227 een artikel. De ware oorsprong van dit kruis ken ik niet; het staat reeds vermeld in de Atlas der buurtwegen van 1844 : Chemin 103 : Sentier de la croix dite Kiepe's kruys au hameau Duizendzinnen.

Ik weet niet of dit enig betrek kan hebben met de Ciepenskapel te Izegem.

(1) CIEPENS HOF

Landboek 1653 : Nr 878 = Een ettinghe met noch een kleine ettinghe ende een stick lant oost daeran ende een behuysde hofstede noort aen de ettinghe ende een sticke lants met wat meersch up 't duythende. Eigenaar : Antheunis Ver Mandere gebruykt door Gheeraert Leechganck.

Landboek 1746 Nrs 1118 tot 1131. Nr. 1124.
Behuisde en omwalde hofstede met merselke.
Eigenares en gebruikster : Weduwe Martinus Larmuseaux
op 1.1.1714.

De terrier van 1825 geeft als eigenaars de Kinderen van Jan Brabant te
Beveren. Nr. 301 tot 320. Nr. 305 tot 307.
Hofplaats en gebouwen - Huis - Water als weide
(de wallen rondom).

Martinus Larmuseaux gehuwd met Joanna van Acker overleden 30.12.1740
Joanna van Acker overleden 7.1.1763.

Cypriaen Larmuseaux z.v. Martinus en van Acker Joanna geb. 7.3.1726
gehuwd met van Severen Anne Brigitte.

De kapel werd vermoedelijk door deze Cypriaen gebouwd. De naam
"Ciepens" is een vervorming van de naam Cypriaen zoals destijds wel
meer gebeurde. (v.b. François werd Sooten - Bernardus werd Narden
enz. aldus Cypriaen = Ciepen).

N.B. In geen enkel landboek wordt de kapel vermeld.

De kaart van 1746 (Debal) vermeld alleen de kapellen in de binnenstad.
Ook de kadastrale plans van 1825 maken geen melding van de Ciepens
kapel.

ACTUEELTJES NR.20

De nummers gemerkt met een (*) verwijzen naar de "Actueeltjes in beeld"

419. 6.3. Inspraakavond over Gezinspolitiek onder de leiding van A. E. Craenen, Nat. Ondervoorzitter B. G. J. G. van België. Deze avond ging door in zaal Strobbe, Baertshof.
420. 8.3. Dag van het gezin. In de voormiddag werd overgegaan tot de prijsuitreiking van de vroeger gegeven opstelprijskamp voor de schoolkinderen. In de namiddag was er een feest met Lou Sterda. Als spreker trad op de heer Fr. DEROOST van Izegem. Voor de kinderen werd een film vertoond en voor de allerkleinsten was kinderoppas voorzien. 's Avonds werd er dan in Emelgem nog een gespreksavond over gezinspolitiek gehouden.
421. 8.3. Om 18 uur in zaal Nele hield 't Jong Davidsfonds zijn eerste lustrumfeest. Om 19 uur volgde een klassiek concert dat gegeven werd door 't "Ter Duinen-ensemble". Om 20.30 uur werd nog een gezellig familiefestje gehouden.
422. 9.3. Filmforum. De Zweedse psychologische film "Princessan" van Ake Falik werd in zaal Tijnl vertoond.
423. 13.3. Ir. A. Mertens gaf voor 't Davidsfonds Izegem een voordracht over "'t Belang van Zeebrugge voor Izegem".
424. 13-22.3. Kunstschilder Jan FRYNS uit Assebroek stelde zijn werken ten toon in de feestzaal van het stadhuis.
425. 14.3. In de werkhuisen Margot, Gistelstraat werd door "De Kerels" en "De Zangertjes van Sint-Pieter" m. m. v. diverse vedetten een knal-karnavalavond georganiseerd. De Blaaskapel "Alpenroos" zorgde voor de passende muzikale sfeer.
426. 16.3. In 't oud gemeentehuis van Emelgem ging een avond door onder de auspiciën van het Ministerie van Nederlandse Cultuur voor 't Davidsfonds Emelgem.
427. 21.3. Hendrik Willaert gaf in zaal Nele een voordracht over "Bouw- en beeldhouwkunst in de Barok".

428. 21-23.3. Voor de derde maal ging in de V.T.I. Italianenlaan 30 SHOERAMA door, de nationale vakbeurs voor schoenhandelaars.
429. 21.3. "'t Vlinderke van den Tonele bracht "Kaviaar en Spaghetti" voor 't voetlicht van Scarnacci en Tarabusi.
430. 25.3. In de St.-Tillokerk kwamen de Passiespelers van het Zwarte Woud (Duitsland) ter gelegenheid van de Goede Week een bijzondere voorstelling brengen om 20 u. : "SCHWARZWALDER PASSION". Om 14 uur en om 17 uur waren jeugd voorstellingen doorgedaan.
431. 30.3. De autoclub Midden-Vlaanderen organiseerde op de beide markten een 3de auto-salom van Vlaanderen. Deze zeldzame attractie trok heel wat kijklustigen samen op de korte omloop van deze salom.
432. 11.4. Om 20 uur vertoonden "De lustige Vrienden" hun laatste toneelwerk ANDORRA. Dit werk vol sterkte aksenten werd zeer overtuigend gespeeld. De pers noemde het "richtinggevend voor Vlaams amateurstoneel".
433. 12.4. De Scola Cantorum "Cantemus Domino" verzorgde in rechtstreekse lijnuitzending over B.R.T. I vanuit de H. Familiekerk te Izegem de liederen van de plechtige hoogmis om 10 uur. De keurzangers werden aan het orgel begeleid door Eugeen Lievens de algemene leiding berustte bij Robert Depicker.
434. 13.4. In de reeks filmen voor 't filmforum werd de bekende film vertoond van F. Zeffirelli "ROMEO en JULIA".
- * 435. 15.4. In 't Instituut de Pélichy ging de provinciale schifting door van het Europees welsprekendheidstornooi, ingericht door Evop. Na het openingswoord door de heer Geeraerd, kwamen de kandidaten aan de beurt voor de eerste proef. Na de beraadslaging van de jury werd een tema voor improvisatie opgegeven. Op humoristische wijze wisten de kandidaten hun onderwerp te behandelen. Daarna volgde beraadslaging en deliberatie.
1e Coppens Linda van St.-Kruis. 2e D'Huyvetter Claudine van Izegem.
436. 17.4. De Nationale Vereniging voor Reserve-Officieren, afdeling Izegem, hield een voordracht avond. Maj. S.B.M. Van Poucke kwam spreken over "Het Sino - Russisch geschil".
- * 437. 24.4. De ATK. Siegen nodigden hun peterstad Izegem uit voor een bezoek. 50 personen trokken Siegenwaarts om de Kompagniefeesten bij te wonen met troepenschouw en defilee. De vriendschapsbanden werden door dit bezoek nog hartelijker en beslist nog steviger.
Bravo Siegen!

- * 438. 25.4. 't Feestkomitèe van Korenmarkt en Nieuwstraat en 't Komitee voor verfraaiing hield een kleur- en geurrijke bloemenmarkt. De tweede reeds! Jammer dat het weder niet van de partij was. Wel was 't iets beter dan vorig jaar. Nu werd gans de Korenmarkt ingenomen en onder de deelnemende hoveniers werd een prijskamp uitgeschreven voor de mooiste stand.
- * 439. Einde april. Het echtpaar Camille Belaen-D'Hondt, wonende Nachtegalenstraat, vierde hun diamanten-bruiloft.
440. 1.5. In de turnzaal van het stedelijk sportcentrum hield de meisjesclub "De Salto's" hun jaarlijkse turndemonstratie.
441. Onder 't motto "ZET BLOEMEN BUITEN" werd er door de stad zelf een grote propaganda gevoerd om meer bebloeming en tevens om meer bevestiging in onze stede. Deze aktie stond in het teken van 1970 "jaar van de verfraaiing" van de stad.
442. 1-4.5. In een reuzetent werd op de Grote Markt een handels- en Tienerfair gehouden (moderne versie van handelsbeurs) die met het nodige succes werd bekroond. Er werden ongeveer 10.000 bezoekers geteld. Er waren 90 standen voor zowat 60 deelnemers.
443. 1-10.5. Tentoonstelling van 33 werken van kunstschilder Eddie Verfaillie (uit de Koningin Astridlaan). De vooropening werd ingeleid door Raf Werbrouck. Als bediende heeft de jonge kunstenaar zich in een paar jaar flink weten te ontpoppen. Zijn kolori is warm en goed en de techniek is kloek. Goede vaart!
444. 2.5. In "Nele" ging bij het Jong-Davidsfonds een voordracht door over "Barokliteratuur". De sprekers waren Chris Dejonckheere en Hendrik Willaert.
445. 2.5. "KORNET" uit Kortrijk kwam naar 't auditorium met dezelfde lachende leider en oogste om de verfijnde smaak bij de presentatie van hun nummers in vendelzwaaien een evengroot succes als de vorige maal.
446. 8.5. Voor de afsluit van het V.O.L.L.M.A.-seizoen kwam de pianovirtuose MARIE KUHNNOVA, van Tsjechische nationaliteit naar Izegem. Zij was 1ste laureate van de Chopinconcours in 1963 en thans lesgeefster aan 't muziekkonservatorium van BRNO. Zij droeg werken voor van J.S.Bach, Mozart, L.Janacek en Fr.Chopin.

428. 21-23.3. Voor de derde maal ging in de V.T.I. Italianenlaan 30 SHOERAMA door, de nationale vakbeurs voor schoenhandelaars.
429. 21.3. "'t Vlinderke van den Tonele bracht "Kaviaar en Spaghetti" voor 't voetlicht van Scarnacci en Tarabusi.
430. 25.3. In de St.-Tillokerk kwamen de Passiespelers van het Zwarte Woud (Duitsland) ter gelegenheid van de Goede Week een bijzondere voorstelling brengen om 20 u. : "SCHWARZWALDER PASSION". Om 14 uur en om 17 uur waren jeugd voorstellingen doorgegaan.
431. 30.3. De autoclub Midden-Vlaanderen organiseerde op de beide markten een 3de auto-slamom van Vlaanderen. Deze zeldzame attractie trok heel wat kijklustigen samen op de korte omloop van deze slalom.
432. 11.4. Om 20 uur vertoonden "De lustige Vrienden" hun laatste toneelwerk ANDORRA. Dit werk vol sterkte aksenten werd zeer overtuigend gespeeld. De pers noemde het "richtinggevend voor Vlaams amateurstoneel".
433. 12.4. De Scola Cantorum "Cantemus Domino" verzorgde in rechtstreekse lijnuitzending over B.R.T. I vanuit de H. Familiekerk te Izegem de liederen van de plechtige hoogmis om 10 uur. De keurzangers werden aan het orgel begeleid door Eugeen Lievens de algemene leiding berustte bij Robert Depicker.
434. 13.4. In de reeks filmen voor 't filmforum werd de bekende film vertoond van F. Zeffirelli "ROMEO en JULIA".
- * 435. 15.4. In 't Instituut de Pélichy ging de provinciale schifting door van het Europees welsprekendheidstornooi, ingericht door Evop. Na het openingswoord door de heer Geeraerd, kwamen de kandidaten aan de beurt voor de eerste proef. Na de beraadslaging van de jury werd een thema voor improvisatie opgegeven. Op humoristische wijze wisten de kandidaten hun onderwerp te behandelen. Daarna volgde beraadslaging en deliberatie.
1e Coppens Linda van St.-Kruis. 2e D'Huyvetter Claudine van Izegem.
436. 17.4. De Nationale Vereniging voor Reserve-Officieren, afdeling Izegem, hield een voordracht avond. Maj. S.B.M. Van Poucke kwam spreken over "Het Sino - Russisch geschil".
- * 437. 24.4. De ATK. Siegen nodigden hun peterstad Izegem uit voor een bezoek. 50 personen trokken Siegenwaarts om de Kompagniefeesten bij te wonen met troepenschouw en defilee. De vriendschapsbanden werden door dit bezoek nog hartelijker en beslist nog steviger.
Bravo Siegen!

- * 438. 25.4. 't Feestkomitèe van Korenmarkt en Nieuwstraat en 't Komitee voor verfraaiing hield een kleur- en geurrijke bloemenmarkt. De tweede reeds! Jammer dat het weder niet van de partij was. Wel was 't iets beter dan vorig jaar. Nu werd gans de Korenmarkt ingenomen en onder de deelnemende hoveniers werd een prijskamp uitgeschreven voor de mooiste stand.
- * 439. Einde april. Het echtpaar Camille Belaen-D'Hondt, wonende Nachtegalenstraat, vierde hun diamanten-bruiloft.
440. 1.5. In de turnzaal van het stedelijk sportcentrum hield de meisjesclub "De Salto's" hun jaarlijkse turndemonstratie.
441. Onder 't motto "ZET BLOEMEN BUITEN" werd er door de stad zelf een grote propaganda gevoerd om meer bebloeming en tevens om meer bevestiging in onze stede. Deze aktie stond in het teken van 1970 "jaar van de verfraaiing" van de stad.
442. 1-4.5. In een reuzetent werd op de Grote Markt een handels- en Tienerfair gehouden (moderne versie van handelsbeurs) die met het nodige succes werd bekroond. Er werden ongeveer 10.000 bezoekers geteld. Er waren 90 standen voor zowat 60 deelnemers.
443. 1-10.5. Tentoonstelling van 33 werken van kunstschilder Eddie Verfaillie (uit de Koningin Astridlaan). De vooropening werd ingeleid door Raf Werbrouck. Als bediende heeft de jonge kunstenaar zich in een paar jaar flink weten te ontpoppen. Zijn kolori is warm en goed en de techniek is kloek. Goede vaart!
444. 2.5. In "Nele" ging bij het Jong-Davidsfonds een voordracht door over "Barokliteratuur". De sprekers waren Chris Dejonckheere en Hendrik Willaert.
445. 2.5. "KORNET" uit Kortrijk kwam naar 't auditorium met dezelfde lachende leider en oogste om de verfijnde smaak bij de presentatie van hun nummers in vendelzwaaien een evengroot succes als de vorige maal.
446. 8.5. Voor de afsluit van het V.O.L.L.M.A.-seizoen kwam de pianovirtuose MARIE KUHNNOVA, van Tsjechische nationaliteit naar Izegem. Zij was 1ste laureate van de Chopinconcours in 1963 en thans lesgeefster aan 't muziekkonservatorium van BRNO. Zij droeg werken voor van J.S.Bach, Mozart, L.Janacek en Fr.Chopin.

447. 9.5. Herdenkingsfeest van de wapenstilstand van W.O. II nu 25 jaar geleden. Om 10 uur in St.-Tillo een plechtige mis, om 10.45 uur optocht naar de gedenktekens op de Korenmarkt met neerleggen van bloemengarven. Om 20.30 uur werd een verzetstuk ten tonele gebracht door de MELOMANEN van GENT onder regie van A.E. De Frenne. Ze speelden MARIE-OCTOBRE van J.Robert en J.Duvivier en H.Jeanson, een bijzonder knappe thriller die zich afspeelt in de kringen van het verzet. Het was een werk dat uit het Frans vertaald werd door de Izegemse leraar Georges Couckuyt.
448. In de maand mei gingen te Gits ook de kampioenschappen door voor de gehandicapten. De 15-jarige Izegemnaar Filip Bardoel, uit de St.Sebastiaanstraat, werd nationaal laureaat in de krachtsport.
449. PINKSTEREN, 17 mei. Hulde aan E.P. Pascal Teunis (° Meersel 30.5.1928) als jeugdwerker nr I. In 1956 begon hij aan jeugdwerking en hij bouwde die uit tot een succes zoals ze op de paterswijk best kennen. Deze hulde eindigde met een avondfeest.
450. 19.5. Het befaamde Franse circus BOUGLIONE kwam voor één dag naar Izegem. De beide markten waren bezet met circus en menagerie.
451. 30.5. Inhuldiging wijken "De Linde" en "Klein Harelbeke" Door de uitvoering van de groenaanplantingen en de aanleg van een park en speelplein werd de "Lindewijk" zo pas voltooid. Op de nieuwe wijk "Klein Harelbeke" werden de eerste 26 woningen begin mei betrokken. Het stadsbestuur hield er dan ook aan, om in samenwerking met de S.V. Izegemse Bouwmaatschappij, deze gebeurtenissen met zekere luister te omringen. De plechtigheid ging door op zaterdag 30 mei. Te 10.30 uur was er een ontvangst op het stadhuis voorzien en te 11 uur een bezoek aan de wijken "De Linde" en "Klein Harelbeke" in tegenwoordigheid van Minister Breyne.
452. 30.5 - 7.6 De Stedelijke Leergangen en de Academie voor schone kunsten stelden hun werken tentoon in de feestzaal van het stadhuis. De Heer Directeur Derieuw had gezorgd voor een gloednieuwe sfeer en het aantal bezoekers lag heel wat hoger dan vorig jaar. Ook de allerkleinsten uit de "Creatieve Jeugdgroep" (114 leerlingen) kwamen met hun ouders "hun kunstwerken" bekijken.
453. Begin juni. Finale voor de gezinskilometer. De families Debal-Deprez en Desimpel-Thyvaert kwamen als winnende ploegen over de eindmeet.

454. 6 en 7.6 De tweede braderie startte met goed weder en met succes. De straten van het centrum waren gesloten voor het verkeer en er kon een levendige verkoop geboekt worden. Allerlei mogelijke attracties waren voorzien. In de voormiddag ging een tekenprijskamp door voor de jeugd in de Wijngaardstraat. Hier waren ongeveer 150 deelnemers.
455. 13.6 - 25.7 De Izegemse grafieker Emiel Hoorne stelde zijn werken tentoon in ETALO te Ardooeie.
456. 13 en 14.6 Het WIT-GELE KRUIS van Izegem vierde zijn 25-jarig bestaan. Op zaterdag 13.6 was er een receptie en een voordracht in 't auditorium door Prof. Dr. Librecht. Tevens was er dan een huldebetoon en "DIE BOOSE" trad op ter afwisseling. Daarna volgde een lunch. Op zondag 14.6 werd een jubelmis gecelebreerd in de St. -Tillokerk.
457. 14.6 - Er ging reeds voor de derde maal een tuinfeest door in het Stedelijk Rustoord met medewerking van de Izegemse muziekkorpsen.
458. 11.7 - Izegem kreeg een eerste contact met gloednieuwe reuzen TIJL en NELE. Uitgebreid relaas in dit nummer onder rubriek Izegemse reuzen.
459. Einde juli. In het klooster der paters Kapucijnen werd pater CALIXT verkozen als nieuwe gardiaan. Hij was reeds een hele tijd in onze stad.
460. Begin augustus. De Kon. St. -Sebastiaansgilde zond 5 personen naar het tornooi ingericht door de Kon. Hoofdgilde van Oostende. Het waren : Marcel Velghe, Cyriel en Marcel Rommel, Emiel Samyn en Willy Vanhaeverbeke. Dit vijftal won de "Gouden Pijl" met 26 punten; de tweede geplaatste groep won slechts 21 punten.
461. 5.8 - Putjes steenoven in de Krekelstraat werd gebruikt als voorlopige verbrandingsoven van het brandbaar huisvuil. In 1971 zou men in 't industriepark "Mandeldal" met een verbrandingsinstallatie beginnen. De verbranding in de Krekelstraat lokt heel wat protest uit.
462. 11.8 - 28.8 Van zes Izegemse kunstenaars (E. Bruyneel - E. Hoorne J. Hochepped - E. Dejonckheere - L. Belaen - J. Tinel) werden in St. Idesbald, Tennislaan 48 Koksijde werken tentoongesteld. De heer schepen G. Eeckhout leidde de "Kontrast groep" in bij de vooropening.
463. Pastoor Godfried Vandeputte (° Izegem 21.6.1895) die de eerste pastoor werd op de H. Familieparochie (Bosmolens) alhier, gaat op rust als pastoor van de Zilverberg te Rumbeke-Beitem.

- * 464. 13.8 - De Heer M. Vandommele, directeur van de jongensschool van het St. -Jozefscollege (L.A.) werd benoemd tot diocesaan inspecteur van 't hoofdgebied Roeselare. Hartelijk gefeliciteerd.
- * 465. 19.8 - De Heer Jozef Seynaeve, onderwijzer aan het St.-Jozefscollege werd benoemd als nieuwe directeur van deze lagere school ter vervanging van de Heer M. Vandommele. Hartelijkste gelukwensen.

STEDELIJK SCHOEISELMUSEUM

Lutgardisinstituut, Wijngaardstraat 5.

- Vaste openingsuren 1e en 3e zondag van elke maand van 10 - 12 uur.
- Bijzondere bezoeken : aanvragen bij :
 - . Konservator de heer Roger Bekaert, St. Crispijnstraat 37 (Tel. 051/334.99)
 - . Secretaris de heer André Demeurisse, Stadhuis, Korenmarkt 9
(Tel. 051/322.04 en 322.05)
- Toegangsprijs : 10 fr. per afzonderlijke persoon.
5 fr. per persoon in groep.
- Zichtkaarten verkrijgbaar.

IZEGEMSE GILDEN EN GILDEHOVEN IN 1845

In het "Programma van het Feest dat zal gegeven worden te Iseghem op woensdag 21 mei 1845 door het Stedelyk Bestuer, de bestaende Gilden, Neringen en Ambachten, aen Mynheer den Baron en Mevrouw de Barones Gillès-de Pelichy, ridder der Christus-Orde, in hoedanigheid van opvolgers van den Wel Edelen Heer Vanhuerne, de Puyenbeke, de Schiervelde, enz. in het in bezit nemen van het Kasteel Het Blauwhuis, en tevens als byzondere weldoeners der Iseghemnaren", uitgegeven te "Iseghem by P. J. Bossut, boekdrukker", komt een lijst voor der groepen en gilden, die aan de stoet zouden deelnemen. Deze waren :

1. Een peloton ruitery. Gildhof Hotel de Groote Hert.
2. Het Vrywillig Korps Pompiers met Fanfaren.
Vergaderplaats de Oude Lynwaedmarkt.
3. Gilde der Vinkeniers. Gildhof 't Stalenboogenhof.
4. Gilde der Gaeiblazers. Gildhof Oud Stadhuis.
5. Gilde der Gaeibolders. Gildhof St. -Pieter.
6. Timmerlieden. Gildhof De Trompette.
7. Bakkers. Gildhof St. -Pieter.
8. Hoedenmakers. Gildhof Oud Stadhuis.
9. Schoenmakers-Knechten. Gildhof Zwarte Leeuw;
10. Schoenmakers-Bazen. Gildhof Halve Maen.
11. Gilde der Tobiassen. Gildhof De Engel.
12. Garenkoopers en Garentwynders. Gildhof De Halve Maen.
13. Lynwaedwevers. Gildhof Klein Kortrijk.
14. Gilde der Lynwaedkoopers. Gildhof De Afspanning of de goude Leeuw.
15. Boekdrukkers.
16. Gilde van het H. Sacrament. Gildhof De Engel.
17. Gilde der Bosseniers. Gildhof Het Bossenhof.
18. Gilde van den Handboog. Gildhof Hotel van St. Sebastiaen of Stadhuis.
19. Gilde van den Stalenboog. Gildhof Het Stalenboogenhof.
20. Koorzangers zamengesteld uit eenige leerlingen der Stads primaire School ten getalle van 45.
21. Maetschappy van Toonkunde.

Verder volgden nog : De Commissie van het Oude-mans en Vrouwenhuis, het Nyverheidsgenootschap, de Commissie van het Armgesticht, het Kollegie der Zetters, de Stedelyke Raedsleden en het Kollegie van Burgemeester en Schepenen.

Ter inlichting werd er nog aan toegevoegd : "Meestal de voorenstaende Gilden zullen voorafgegaen worden door Fyfers, Trommelaers, Vaendeldragers, Hansworsten, enz."

Izegem was te gast bij de A. T. K. Siegen. De ontvangst was bijzonder hartelijk. Vooral eer Siegen te verlaten poseerde de Izegemse afvaardiging samen met de vele sympathieke gastheren van het 1e Cie ATK.

Bloemen en nog bloemen : Gans de Korenmarkt was een bloementuif. Jammer dat de zon ontbrak om de kleuren nog meer kracht bij te zetten.

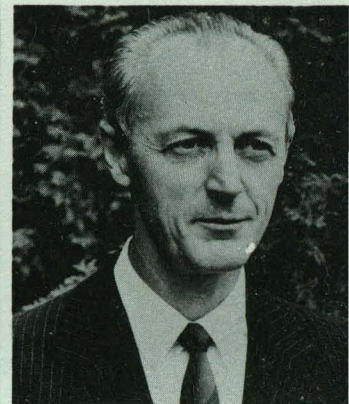
De echtelingen Camille Belaen-D'Hondt, wonende Nachtegaalstraat alhier, hadden het geluk hun diamanten huwelijksjubileum te mogen vieren in intieme kring met hun naaste familieleden. Ze tellen twee kinderen, drie kleinkinderen en vier achterkleinkinderen.

Kunstschilder Eddy Verfaillie bij een van zijn werken.

De heer M. Vandommele, diocesaan inspekteur voor 't hoofdgebied Roeselare.

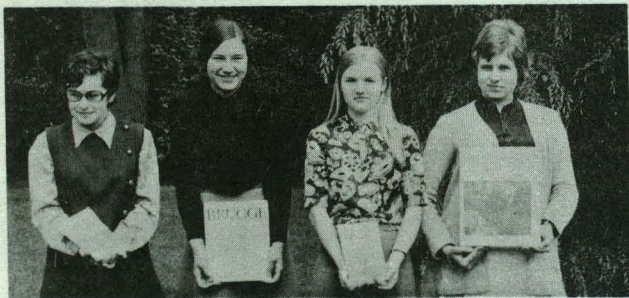
De heer J. Seynaeve, nieuw directeur van de lagere School van 't college.

De kampioenenploeg, bestuursleden, supporters, reserves, Studaxen en bewonderaars : één foto-familie.

Bij de Salto's. De meisjes die in de gouv- en bondskampioenschappen eervolle resultaten behaalden werden door het bestuur en stadsbestuur gehuldigd.

Het winnende A. B. N. -viertal van het Lyceum de Pélichy, Izegem. Van l. n. r. : Lieve Crepeele, Claudine D'Huyvetter, Lieve Leenknecht en Trui Calliauw.

Dit is pater Calixt, die in het Capucienenklooster te Izegem verkozen werd tot nieuwe gardiaan.

Vanwege allerlei verenigingen kreeg E. P. Pascal bij zijn huldiging heel wat geschenken. Hier treedt de jeugdclub La Verna aan.

St.-Sebastiaansgilde. Het vijftal dat te Oostende de "gouden pijl" wist te veroveren met een rekordaantal punten (26).

SNIPPERLINGEN 2

VERZAMELING VAN LOSSE "WEETJES" UIT HET IZEGEMS VERLEDEN (1).

12. Op 20.10.1852 ontvangen de burgemeester en de gemeenteraad een schrijven waarin sprake is over 215 fr. overgedragen van 't budget van 1852, voor 't geven van onderwijs in tekenen en muziek 231.
13. Op 3.4.1856 vraagt Mr Louis Robijn in naam van Mr de Pélichy, het plan van het klooster van de Zusters van Maria, om twee huizen te bouwen langs de Gentstraat. 967.
14. 28.8.1857 Leon Vandaele vraagt een bakkerij op te richten in de Gentstraat, in 't huis dat door Mr Blicck bewoond is. 1166.
15. 12.1.1861 E.H. de Pélichy vraagt een toelating tot het oprichten van een windmolen en het bouwen van een bakoven op zijn eigendom. 1697.
16. 25.2.1862 De letterkundige vereniging "Voor Tael vereenigd" krijgt 58 boekdelen in de Vlaamse taal van het Ministerie van Binnenlandse Zaken die hun worden overgemaakt op 5.3.1862. 1918.
17. 23.7.1864 De toneelvereniging "De lustige vrienden" ontvangt de goedkeuring van de statuten van hun vereniging. 2303.
Op 10.5.65 vraagt dezelfde vereniging om een toelage te bekomen van de provincie. Deze wordt hen niet toegestaan daar ze geen vertoningen meer gaven sedert 7.9.1863. 2431.
18. 29.9.1865 Het plan en de tabellen worden verstuurd voor de uitvoering van het tweede deel van het kanaal, zijnde van Izegem naar St. Eloois-Vijve. 2499.
19. 4.12.1867 De bestuurscommissie van de harmonie "De Jongens van Boos Iseghem" vraagt een verhoog op de gemeentetoelage. De gouverneur laat weten dat hen bij K.B. van 18.11.1867 een verhoog van 100 fr. is toegestaan. 2916.
20. 2.8.1869 De Jockey-club vraagt, door bemiddeling van het Ministerie van Oorlog, 60 man van het garnizoen van Brugge, om de orde te handhaven op 8 sept. zijnde de dag van de paarderenen. 3284.
21. 29.10.1869 "Voor Tael vereenigd" spreekt van een organisatie van een school voor volwassenen in deze stad. 3325.
22. 27.10.1869 Het Ministerie van Binnenlandse Zaken vraagt inlichtingen betreffende de tekenschool. 3328.

(1) Deze gegevens komen uit "briefwisseling van de stad Izegem (1852-1876). De nummers achteraan verwijzen naar de nummers van de classificatie.

- Een eerste wettelijke echtscheiding werd te Izegem op het Stadhuis uitgesproken door beslissing van de Rechtbank te Kortrijk op dinsdag 13 november 1888. Het betrof de echtelingen Jules Declercq, cichorei-fabrikant, die nadien naar Amerika vertrok en Emma Devos, afkomstig van Halle, die terug aldaar bij haar vader ging inwonen.
- Bij koninklijk besluit van 18 Januari 1888 werd het pompiercorps van Izegem gebracht op een getalsterkte van honderd man. Diensvolgens werd het aanzien als een "Corps spécial" en deeluitmakend van de Burgerwacht of Garde Civique. Aldus werden ook de manschappen met karabijnen Comblain gewapend en moesten de officieren door de koning worden benoemd.
- Te Izegem op donderdag 26 juli 1888 in de voormiddag kwamen 160 soldaten van het Derde Regiment Lanciers te paard aangereden, op doortocht zijnde naar Brugge. Zij werden gelogeed op de hoeven en in de afspanningen. Roeselare kreeg 260 manschappen in te kwartieren en Hooglede 160. Men berekende dat het 52 jaar geleden was dat men te Izegem soldaten in transport had moeten huisvesten.
- Op dinsdag 26 november 1895, ongeveer te 9 uur in de morgen, ontplofte de stoomketel van de borstelfabriek van Emiel Azou-Lafaut in de Roeselarestraat. De stoom spoot wel 80 meter hoog de lucht in, doormengd met stenen, stukken hout en ijzer. Gans het fabrieksgebouw stortte in en de hoge fabriekschouw was verdwenen. Meer dan 50 huizen in de omtrek werden min of meer beschadigd. De vijftienjarige zoon Adolf Azou, zwaar gewond.
- In het Sint-Janshospitaal te Brugge bestond eertijds de gewoonte dat de kloosterzusters bij hun intrede in het klooster hun eigen drinkkroes in zilver medebrachten. Een van die oude zilveren kroezen draagt volgend opschrift : "Suster Marie Anne Fatou anno 1708". Zij was uit Izegem, trad in 't klooster op 30 juli 1694, werd gekleed 9 sept. 1696, geprofest 10 sept. 1697 en overleed 6 november 1759, oud 88 jaar.
- In het jaar 1890 werd op vrijdag 7 maart voor de eerste maal op St.-Hiloniuskerktoren een rode vlag met twee tippen uitgestoken, als teken dat de dooibarrieren gesloten waren.
- In hetzelfde jaar tijdens de maand augustus vonden in onze streken grote manoeuvres van het Belgisch leger plaats. Vele bejaarde Izegemnaren weten daarover nog veel te vertellen en gingen toen vol belangstelling naar de legeroefeningen en spiegelgevechten kijken. Op woensdag 3 sept. namen 20.000 soldaten deel aan de veldslag van Pittem. Op 6 september geschiedde de inneming van Roeselare, waarvoor 10.000 man in actie werden gezet. Op zondag 7 september deed een legeraalmoezenier mis in open lucht op de Grote Markt te Roeselare in aanwezigheid van duizenden militairen. De veldslag van Passendale werd de volgende dag geleverd en de inneming van Passendale greep plaats op 9 september. De grote operatie van het Belgisch leger eindigde met een grootse revue in aanwezigheid van Koning Leopold II.